

özgürlük için .com e-dergi

**Oyun Zamanı:
Blobby Volley**

Eclipse ve Python

StatusNet Nedir?

**Röportaj:
Anıl ÖZBEK**

"Kendime engel olamıyorum!"

03.	Editörden
04-08.	Haberler
09-11.	StatusNet Nedir?
12-13.	Colibry
14-16.	Blobby Volley
17-19.	VDrift
20-22.	Daha Kullanışlı Bir Menü
23-25.	Pamuk Eller Veritabanına – 2
26-28.	Eclipse ve Python
29-34.	PgAdmin III
35-38.	Pardus Yaz Stajı Projeleri
39-50	Röportaj: Anıl ÖZBEK
51.	Son Sayfa

Bu sayının Editörü:

Filiz GÜNEL

Künye:

Ali İŞİNGÖR,
Anıl ÖZBEK,
Çağrı EMER,
Gizem BELEN,
İrem ÇOBANOĞLU,
Mustafa CEYLAN,
Tuğsan ÜNLÜ,
Umut ALBAYRAK,
Ülgen SARIKAVAK,
Varol MAKSUTOĞLU.

Tasarım:

artistanbul
(Pınar ESKİKAN)

Kapak Görseli:

A. Murat EREN (CC by-sa)

Özgürlükçin e-dergisi,
Creative Commons

(by-nc-sa) 3.0 ile lisanslanmıştır.

Pardus ismi ve logosu,
TÜBİTAK UEKAE'nin tescilli markasıdır

Bu yayın, Özgürlükçin topluluğu tarafından hazırlanmaktadır.

Umarım Siz de Keyif Alırsınız!

Merhaba,

Özgürlük için e-dergi 27. sayısı için bu ayın açıcısı benim. Editörlük teklifi CeBIT fuarında geldi. Geldiği an çok heyecanlanmışım ve bir de sanırım yerimde duramamıştım. Özgürlük için’de önceden de bir yazım yayınlanmıştı. Fakat asıl giriş olarak bunu kabul edeceğim. Editör olarak ilk deneyimim olmasına karşın; üstesinden geldiğimi düşünüyorum. Tabii kısıtlı zamanı da göz önünde bulundurmak gerek.

Bu sayıda bulunan yazılarımızın ilginizi çekeceğini düşünüyorum. Daha fazla merak uyandırmadan neler olduğu hakkında söz etmek istiyorum. Herkesin merak ettiği bu yılın projesi olan ÇoMaK. Proje hakkında merak ettiğiniz bilgileri dergimizin bu sayısında bulabilirsiniz.

Bildiğiniz gibi, Pardus’un 2011 sürümünde OpenOffice.org yerine LibreOffice gelecek. Bu konu hakkında bir haberimiz de var. Hemen diğer içeriklerimize geçmek istiyorum çünkü gerçekten hepsi birbirinden güzel ve hepsini anlatmak istiyorum :).

Google Code-In duyuruldu! Google’ın açık kaynak kodu programı, dünya çapında 13-18 yaşındaki öğrenciler için bir proje ve haberin devamı dergimizde. Sırada beni çok sevindiren bir haberimiz var, Linux Journal ödülleri... “En iyi Linux dağılımı” dalında ilk beşe giren Pardus’umuz pek çok dağıtımı geride bıraktı. 2011 sürümünün bir sonra ki en iyi dağıtım dalında birinci olması için çok kusursuz çalışması gerekiyor, bunun için test pilotumuz olmaya ne dersiniz?

Dergimizde bir de benim bir türlü başaramadığım Blobby Volley oyunu var ki sormayın gitsin! Vdrift oyununu CeBIT fuarımızı ziyarete gelen kullanıcılarımız

hatırlamıştır sanırım; çünkü fuar boyunca kocaman ekrandan sürekli oynanan ve çoğu zaman tatlı rekabetleri eşi sıra getiren bir oyundur kendisi :).

Kendimi derginin içeriğini anlatmaya öyle kaptırmışım ki, konulardan ziyade bu ayın röportajında ilginizi çekebileceğini düşünüyorum. Evet, Anıl ÖZBEK ile yapılan röportaj kendisini görüp tanışma fırsatım olmuştu. Bunun yanı sıra Pardus hakkında da sohbet etmiştik. O hem topluluk yöneticisi hem de beyin yöneticisi ve gerçekten Pardus için çok çalışan bir geliştirici. Kendisinin artık öğrencilerine Pardus anlatacak olmasının gerçekten çok iyi olacağını düşünüyorum.

Siz katkılarımız sayesinde hazırladığımız e-dergimizin çok cici sayısında editörlük görevini üstlenmekten çok mutlu olduğumu belirtmek isterim. Yazarlara, çizerlere kısaca emeği geçen herkese çok teşekkür ediyorum.

Gelecek ayın editörüne şimdiden kolaylıklar diliyorum. Umarım siz de benim gibi okumaktan keyif alırsınız. :)

Keyifli okumalar...

Bu Yılın Projesi: ÇoMaK

Pardus'un ilk gününden bu yana Pardus'un diğer masaüstü ortamlarıyla da KDE ile olduğu gibi uyumlu olması istene geldi kullanıcılarca. Eldeki olanaklar doğrultusunda özgür masaüstü ortamları Pardus depolarına eklendi. Geçtiğimiz gün Necdet YÜCEL'in günlüğü üzerinden duyurduğu ÇoMaK Projesi de bu konuyla ilgili dev bir adımı Pardus kullanıcılarına müjdeledi.

ÇoMaK Projesi kapsamında Pardus depolarında olmayan masaüstlerini depoya alınacak ve Pardus teknolojileri KDE bağımsız hale getirilecek.

Bu gelişme en çok GNOME taraftarı Pardus kullanıcılarını sevindirecektir, Cebit'te ve Özgür Web Teknolojileri Günleri'nde en çok konuşulan konulardan biri de Pardus'un öntanımlı olarak KDE ile gelmesi ve bazı kullanıcıların GNOME veya diğer masaüstü ortamları için özel sürümler (Ubuntu, Xubuntu, Kubuntu gibi) istemesiydi.

Pardus, masaüstü ortamı olarak yukarıda da belirttiğimiz gibi KDE ile birlikte geliyor. Kendi geliştirdiği teknolojiler de büyük oranda KDE tabanlı. Bir dağıtımı diğerlerinden ayıran özelliklerin başında, dağıtımın kendi geliştirdiği teknolojiler

geldiğinden Pardus üzerinde diğer masaüstlerinin kurulup çalıştırılabilir olması, kullanıcılar için yeterli olmamaktaydı.

ÇoMaK: Masaüstü Bağımsız Pardus Projenin detaylarını Necdet YÜCEL'in günlük yazısındaki açıklamalardan beraberce okuyalım: "KDE masaüstü ortamı Linux kullanıcılarınca yaygın olarak kullanılsa bile gerek beğenilere, gerekse daha az fonksiyonel olmalarına rağmen daha az donanım kaynağı gerektirdikleri için tercih edilen başka masaüstü ortamları da bulunmaktadır. GNOME, Enlightenment, Xfce, Fluxbox ve LXDE masaüstü ortamları hali hazırda resmi veya gayri resmi depoları kullanarak Pardus üzerine kurulabiliyor olmalarına rağmen Pardus'un geliştirdiği teknolojileri kurmak için bu masaüstlerinin yanında çok fazla bağımlılık kurulması gerekmektedir. İlave paketlerin kurulması çoğu durumda kullanılan masaüstünü amacından uzaklaştırmakta, bazı durumlardaysa KDE için çalışan özellikler diğer masaüstlerinde çalışmamaktadır.

ÇoMaK, Pardus'un KDE haricindeki masaüstleri ile de KDE ile birlikte çalıştığı gibi çalışmasını sağlamayı hedeflemektedir. Bunun için Pardus depolarında olmayan masaüstlerini depoya almak ve Pardus teknolojilerini

KDE bağımsız hale getirmek gerekiyor. Yapılacak çok iş olduğunun farkındayız ama çalışacak ekip de geçen yıla göre hayli kalabalık."

ÇoMaK'ın da 64bit projesi gibi bir yıl sürmesi planlanıyor. Projenin TÜBİTAK ve ÇOMÜ arasında bir protokole bağlanarak sürdürülmesi ve sonuçlarının Pardus'a dahil edilmesi hedefleniyor.

ÇoMaK Ekibi

Projede çalışacak Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi ekibiye şöyle:

- Kaan ÖZDİNÇER (Bilgisayar Mühendisi)
- Aydan TAŞDEMİR (4. sınıf öğrencisi)
- Merve YÜZBAŞIOĞLU (4. sınıf öğrencisi)
- Mehmet Zahit ŞAMAT (4. sınıf öğrencisi)
- M. Sertaç TÜRKEL (4. sınıf öğrencisi)
- Gökhan AKGÜN (4. sınıf öğrencisi)
- Özge BARBAROS (4. sınıf öğrencisi)
- Tayfur YILMAZ (4. sınıf öğrencisi)
- Alper TEKİNALP (4. sınıf öğrencisi)
- Orçun AVŞAR (4. sınıf öğrencisi)

- Engin MANAP (3. sınıf öğrencisi)
- Mesutcan KURT (3. sınıf öğrencisi)
- Mehtap GÜNDOĞAN (2. sınıf öğrencisi)

Uzun süredir Pardus GNOME paketlerinin bakımını sürdüren Burak ÇALIŞKAN da ekibin bir üyesi. Geçen yıl 64bit projesinde Ozan ÇAĞLAYAN'ın yaptığı koordinatörlük görevini bu projede Onur KÜÇÜK yapacak. Yönetici arayüzleri ailesinin yazarı Gökmen GÖKSEL de ilgili konularda yardımcı olmak için projenin yakınlarında olacak.

Bu büyük ve önemli projede tüm geliştiricilerimize başarılar dileriz.

Kaynak: nyucel's diary

Haberler Sizden Sorulur!

Özgürlüklüçin'in en hareketli bölümlerinden olan Haberler bölümü, Özgürlüklüçin katkıcılarının çalışmaları sayesinde okuyuculara hem Pardus'tan hem de tüm özgür yazılım dünyasından önemli gelişmeleri ulaştırıyor.

Haberler Sizi Çağırıyor başlıklı haberimizden bu yana tam elli dört haberi yayına almamız çalışkan bir topluluk olduğumuzu gösteren güzel bir detay. Tüm haber editörlerimize hem bugüne kadarki hem de ilerideki çalışmaları için bu vesileyle tekrar teşekkür ederiz. Harikasınız...

Katkı Vererek Topluluğun Bir Parçası Olmak

Özgürlüklüçin Haberler, sadece Pardus'a yönelmek yerine tüm özgür yazılım kullanıcılarına seslenmeyi başardı. Özgür yazılım dünyasındaki hızlı gelişmeleri yakından takip edebilmek için haber akışımızı düzenli olarak artırmaya çalışıyoruz. Siz de bir haber editörü olarak bu süreçte bize yardım etmek isterseniz, görev takip sistemini ziyaret edip, bir haber için gönüllü olmanız yeterli. Sizi aramızda görmekten çok mutlu olacağımızı bir kez daha hatırlatmadan geçmeyelim.

Yardım Etmek İstiyorum Ama Nasıl?

Özgürlüklüçin'e haber hazırlayarak destek olmak önce ticket.ozgurlukicin.com adresini açmanız gerekiyor. Bir hesabınız yoksa, üst bölümde yer alan Register (Kayıt Ol) düğmesine basıp bir hesap oluşturabilirsiniz. Açılan kayıt sayfasındaki forma bilgilerinizi girip e-posta adresinize gelen doğrulama bağlantısını açtıktan sonra sistemi kullanmaya hazırsınız.

Kullanıcı hesabınızla giriş yaptığınızda mevcut görevlerin listelendiği açılış sayfasını göreceksiniz. Bir haberi üstlenmek için yapmanız gereken tek şey haberin sayfasındaki Assign to me (Bana ata) düğmesini kullanmak.

Haberi hazırlamayı bitirdiğinizdeyse yazınızı Attach a file (Bir dosya ekle) düğmesini kullanarak ek olarak gönderebilirsiniz.

Pardus 2011'de LibreOffice!

LibreOffice ile ilgili birçok sıcak gelişme yaşanıyor ve biz de sizlere bu gelişmeleri günü gününe aktarmaya çalışıyoruz. En son, OpenOffice.org Türkiye ekibinin de LibreOffice'e destek verdiğini ve kamuoyunu bilgilendirmek için bir IRC toplantısı organize ettiğinden bahsetmiştik. Daha ilk günlerden LibreOffice'in paketlenmeye başladığını, geliştirici e-posta listesini takip edenler zaten biliyorlar. Şimdiki gelişme ise daha önemli.

Pardus geliştiricilerinden Koray LÖKER'in yayınladığı bir günlük yazısından, Pardus 2011'de önemli bir değişiklik olacağını öğrendik! Pardus 2011 depolarından OpenOffice.org çıkartılarak yerine LibreOffice yerleştirildiğini belirten bu blog yazısı, Pardus'un bu tartışmada tavrını hangi yana koyduğunun göstergesi oldu. Pardus, LibreOffice'i kullanacağını açıklayan ilk Linux dağıtımlarından biri oldu!

Pardus 2011 LibreOffice ile Geliyor!

"OpenOffice.org'un portföyünde olduğu Sun firması Oracle tarafından satın alındıktan sonra, Mozilla Firefox ile birlikte gündelik masaüstü kullanımında özgür yazılım dünyasının en popüler araçlarından birinin akıbeti merak konusu

olmuştu. Çok zaman geçmeden The Document Foundation adlı yeni bir özgür yazılım topluluğu kurularak, var olan OO.o kodlarını temel alan LibreOffice ile yola özgür devam edileceği müjdesini verdi.

Bunlar Pardus dünyasını takip edenler için haber değil zaten... Topluluk kültürüyle var oluşunun 10. yılını kutladığı günlerde LibreOffice paketini depoya almak bizim için haber ama... Pardus 2011 LibreOffice ile geliyor, paket depoda yerini aldı. Testçiler için PiSi'nin yeni sürümüne elle yükseltme yapmak gerektiği için meraklı kullanıcılara henüz sabırlarını korumalarını önermek zorundayız... Fakat kararlı sürüm çıktığında Pardus'un hep olduğu gibi kaliteli, başarılı eklentileri, Türkçe desteği gibi ek özelliklerle birlikte en özgür ofisi sunacağını müjdelemek için acele etmeden duramadım.

hamiş: Meraklı olunacak bir şey yok, aslında sadece basit bir isim değişikliği yapıldı. Neler olacağı bundan sonra belli olacak.

Google Code-In Duyuruldu

Google Açık Kaynak Programı dünya çapında 13-18 yaş arası öğrencileri hedef alan yeni sosyal etkileşim projesini duyurdu.

Google Code-in, Google Summer of Code'a benzer şekilde, öğrencilerin açık kaynak projelerinde çalışmasına olanak verecek.

Google Code-in, katılımcı oluşumlarla, öğrencileri eşleştirerek, öğrencilere gerçek hayatta açık kaynak projeleri geliştirme olanağı sağlaması ve tamamen genç öğrencilere yönelik olması dolayısıyla çok önemli bir etkinlik. Hatta aynı zamanda bir yarışma...

Katılımcı öğrencilerin üstlenebileceği görevler, kod yazımı, belgelendirme, eğitim, test, arayüz araştırması ve tasarımı ve topluluk gibi geniş alanlarla şekillendirilmiş fakat henüz tam bir görev listesi açıklanmış değil.

22 Kasım 2010 itibariyle başlayacak olan etkinliğe bütün dünyadan pek çok öğrencinin katılımı bekleniyor.

Yarışmaya katılmak için bir eğitim kurumunda aktif

olarak kayıtlı olmak ve ebeveynlerin rızasını almak gerekiyor.

Daha Dün Okulluyduk, Şimdi Coder Olduk!

Yarışma sonunda en az bir görevi tamamlayan katılımcılara tişört ve sertifika verilecek. Ayrıca katılımcı başına 500 dolar üst limitli olmakla birlikte, bitirilen her 3 görev için 100 dolar para ödülü de var. Yarışma boyunca toplamda en yüksek ilk 10 puanı alan katılımcı, ailelerinin bir üyesiyle birlikte Google'ın Kaliforniya'daki merkezini ziyaret etme hakkı kazanacak.

Detaylı bilgilere [bu adresten](#) ulaşılabilir. Yarışma duyuru listesiyse [bu adreste](#) yer alıyor.

Kaynak: [Google Code](#), [ReadWriteWeb](#)

Linux Journal'dan Pardus'a Ödül

Linux Journal dergisi, her yıl GNU/Linux dünyasının en çok sevilen, beğenilen ve kullanılan ürünlerini Linux Journal Readers' Choice Awards (Linux Journal Okuyucu Seçimi Ödülleri) ile seçiyor.

GNU/Linux uzmanlarının, dergi okurlarının ve diğer tüm GNU/Linux kullanıcıların katıldığı bu büyük anket, sonuçlandı. Pardus, yüzlerce rakibi arasından sıyrılarak, üç dalda birden dereceye girmeyi başardı! Her kategoride en iyi ilk beşin ve bir kazananın seçildiği Linux Journal Readers' Choice, dünyanın dört bir yanından Linux kullanıcılarının oylarıyla belirlenen, son derece prestijli bir ödül.

"En İyi Linux Dağıtımı" dalında ilk beşe giren Pardus, bu alanda bir çok güçlü ve başarılı dağıtımları geride bıraktı. KDE geliştiricileri tarafından "En iyi KDE4 dağıtımı" olarak gösterilen Pardus, yurtdışında da giderek artan bir şekilde dikkatleri üzerine toplamayı başarıyor :).

"En İyi Paket Yönetim Uygulaması" kategorisinde ise PiSi, ilk beşe girme başarısını gösterdi. Sahip olduğu delta paket desteği, Python tabanlı güçlü mimarisi ve kolay paket oluşturulabilme özellikleriyle PiSi; Pardus 2011 sürümüyle birlikte bugünkünden çok daha gelişmiş özelliklere sahip olmak için sağlam

adımlar atıyor. PiSi'yi gelecek yıl çok daha üst sıralarda görmeye hazırlan!

"Yılın En İyi Ürünü" kategorisinde Pardus! Pardus asıl sürprizi, tüm alanlarda 2010'un en iyi ürünlerinin seçildiği "Yılın Ürünü" kategorisinde dereceye girerek yaşattı. Android'in yılın ürünü seçildiği bu kategoride KDE ikinciliği kazanırken, Pardus yine ilk beşteydi!

Çeşitli kategorilerde düzenlenen bu büyük ankette; bu yıl [OpenOffice.org](#) en iyi ofis yazılımı, [Mozilla Firefox](#) en iyi tarayıcı, [VLC](#) en iyi çokluortam oynatıcısı, [GIMP](#) ise en iyi grafik tasarım aracı dalında en fazla sayıda oyu alarak birinci oldular.

Bu yıl Linux Journal Readers' Choice ödülleri üç farklı kategoride birden ilk beşe girerek, iyi bir başlangıç yapan Pardus'u kutluyoruz :).

Android'li Samsung Tablet

Bir çok büyük firma tabletlerini sunmaya devam ederken, Samsung da Android tabanlı tableti Galaxy Tab'ı tanıttı.

Galaxy Tab resmi olarak IFA 2010'da tanıtıldı. Google'ın geliştirdiği Android işletim sisteminin 2.2 sürümünü kullanacak tablet rakiplerini zorlayacağı benziyor.

Samsung'dan yeni tablet

Bu yeni tablet bilgisayar sadece 380 gram ağırlığında. Bu cihazın teknik özellikleriyse şöyle:

- * 7" boyutunda 1024x600 çözünürlüğe sahip TFT-LCD ekran ve çoklu dokunmatik ekran,
- * Adobe Flash Player 10.1 desteği,
- * HSPA, HSDPA 7,2 Mbit İnternet ,
- * 802.11n Wi-Fi,
- * Bluetooth 3.0,
- * Cortex A8 1.0GHz işlemci,

- * DivX, XviD, MPEG4, H.263, H.264 vb. video desteği,
- * 4,000 mAh pille 7 saat kullanım
- * Flaşlı 3 megapiksel arka kamera, 1,3 megapiksel ön kamera sayesinde görüntülü görüşme,
- * A-GPS ile navigasyon ve yol tarifi,
- * MP3, AAC, OGG, WMA, WAV
- * 32 GB'a artırılabilir bellek,
- * 3,5 mm kulaklık girişi.

Rakiplerine göre daha hafif, küçük ve daha iyi teknik özelliklere sahip Galaxy Tab'ın ne kadar satış yapacağını önümüzdeki günlerde göreceğiz. Galaxy Tab, e-kitap okumayı sevenler, her zaman dizi, film ve video klip izlemekten hoşlananların ilgisini çekecek. Daha fazla fikir elde etmek için Galaxy Tab'ın tanıtım videosuna göz atabilirsiniz.

Kaynaklar: OSNews, Habertux, Teknorazzi

Diaspora ile Özgür Sosyal Ağ

Diaspora, Facebook ve Myspace gibi tek bir kaynaktan yönetilen ağlara alternatif olarak geliştirilen yüksek güvenli yeni bir sosyal ağıdır. Özgür sosyal ağ projesi Diaspora'nın geliştiricileri, geçtiğimiz günlerde, söz verdikleri gibi kaynak kodunu yayınladılar.

Diaspora geliştiricilerinin de söylediği gibi, proje şu anda alfa öncesi aşamada. Bu da beraberinde bazı hataları ve güvenlik açıklarını getiriyor. Eğer denemeyi düşünüyorsanız, bunu göz önünde bulundurmanızı tavsiye ederiz.

Diaspora'nın kaynak kodunun henüz son kullanıcılara hitap etmeden yayınlanmasının nedenlerinin başında, uygulamada açıkların ve eksikliklerin bir an önce tespit edilmesi ve giderilmesi için çalışmalara başlanmasının istenmesi geliyor.

Kısa bir süre önce, konuya ilgi duyan geliştiriciler projeyi tabiri caizse parça parça ederek, açıkları bulmaya, lisans konusunda tartışmaya ve koda öneriler getirmeye başladılar bile. Hatta birkaç geliştirici biraz daha ileri giderek, Diaspora'nın çalışan bir sürümünü kendi sunucularına kurmayı başardılar. Bunlardan biri OpenSpora.

Bizi Neler Bekliyor?

Şimdiye kadar gelen yorumlar altı haneli fonu olan bir projeden beklenene göre az iş yapıldığı yönünde. Diaspora'nın yayınlanan kodunda şu an sadece durum mesajları ve resimler paylaşılabilir. Yani henüz tam olarak bir Facebook alternatifi diyemeyiz.

Fakat geliştiricileri ekim ayında yayınlayacakları alfa sürümü için Facebook entegrasyonu, yerelleştirme ve veri aktarılabilirliği üzerinde çalışıyor. Diaspora kaynak kodu GitHub üzerinden sunuluyor ve AGPL v3 lisansına sahip. İlgilenenler identi.ca, Twitter ya da e-posta listesi üzerinden gelişmeleri takip edebilirler.

Kaynaklar: LinuxInsider, The H Open, Mashable

Test Pilotumuz Olun!

Özgürlüğü için ve e-posta listelerinden takip ettiğiniz üzere Pardus 2011 için yapılan çalışmalar tüm hızıyla devam ediyor. Siz de bu süreçte bir yeriniz olsun istiyorsanız, Pardus için bir şeyler yapmak istiyorsanız, Pardus 2011 için çok önemli olan test çalışmalarına yardımcı olabilirsiniz.

Test Süreçleri Nedir?

Pardus'ta kullanıcıların katkı verebileceği birçok alan var. Bu alanlar kod yazma ya da uygulama geliştirmeye sınırlı değil elbette ki.

Çeviri, grafik desteği, hata bildirimi, belgelendirme çalışmalarının yanı sıra

hem kendinizi geliştirebileceğiniz hem de Pardus'a katkı verebileceğiniz önemli bir alan daha var: Testler.

Test süreçlerine katılım, kullanılan uygulamaları daha iyi öğrenmenizi, işlevlerinden haberdar olmanızı ve bu sayede bilginizin artmasına da yardımcı olur ve sizi geliştirir.

Test süreçlerine katılmak, aynı zamanda özgür yazılım dünyasındaki geliştirme süreçlerinin nasıl işlediğini ve teknik gerekliliklerini daha yakından görebilmeniz için de iyi bir başlangıç olacaktır elbette ki.

Pardus'un Test Pilotu olmanın iki yolu var. herkesin yapabileceği kolay yol şöyle: Pardus'un her gün güncellenen test sürümlerini bilgisayarınıza indirip, bulduğunuz hataları Hata Takip Sistemi'ne girebilirsiniz.

İkinci yöntem ise, testlere daha fazla vakit ayırmanızı gerektiren, ilk yöntemle göre daha zorlu ama kesinlikle "çok daha havalı" olan yöntem :). Pardus 2011 Test Ekibi'ne katılabilirsiniz ve Pardus Test Pilotu olabilirsiniz!

Pardus geliştiricisi Semen CİRİT'in liderliğini yaptığı Pardus Test Ekibi, gerek sürüm öncesi gerekse sürüm sonrası testlerle bu hataların en aza

indirilmesini ve Pardus kullanıcılarının daha iyi bir bilgisayar deneyimi yaşamasını amaçlıyor.

Pardus 2011 İçin Neler Öncelikli?

Pardus'un yeni Ağ Yöneticisi, YALI kurulum arayüzü ve yeni Paket Yöneticisi'nin bolca test edilmesi gerekiyor.

Pardus 2011'i test edecek arkadaşların, özellikle kurulumda gördükleri hataları, Hata Takip Sistemi'ne bildirmeleri, son derece önemli.

Pardus Test Ekibi üyesi olmak, hiç zor değil. Öncelikle, test için kullanacağınız sistemin günlük kullandığınız sistemden yalıtılmış olması gerekiyor. Bu gerekliliği sağladıktan sonra, PardusWiki'de tarif edilen başvuru süreçlerini tamamlamanız yeterli.

Kullanıcılardan yüksek bir teknik bilginin beklenmediği test listesinde, ortalama bir bilgisayar kullanıcısı olmanız yeterli.

Pardus 2011'in çıkacağı 14 Aralık tarihine kadar sürmesi beklenen bu testlerin sonunda, en başarılı bildirimleri yapan "Test Pilotları"nın güzel hediyelerin beklediğini şimdiden çıtlatalım o halde :).

Özgürlük için... Pardus'u test edin!

Mutfaktan Tıkırtılar

- Türk erkekleri gitsin, İrlanda erkekleri gelsin. Türkiye İran değil, İrlanda olsun! (Gizem)

- Gizem, kernel panic'e bile "çok tatlı" deme lütfen!

- Havada sineği yakalayıp, sonra avucunun içinde sallayıp sallayıp bırakacaksın. Bir daha gelmiyorlar. (Anıl)

- "İlim Mac'te bile olsa gidiniz, getiriniz" demiş Linus Torvalds hazretleri...

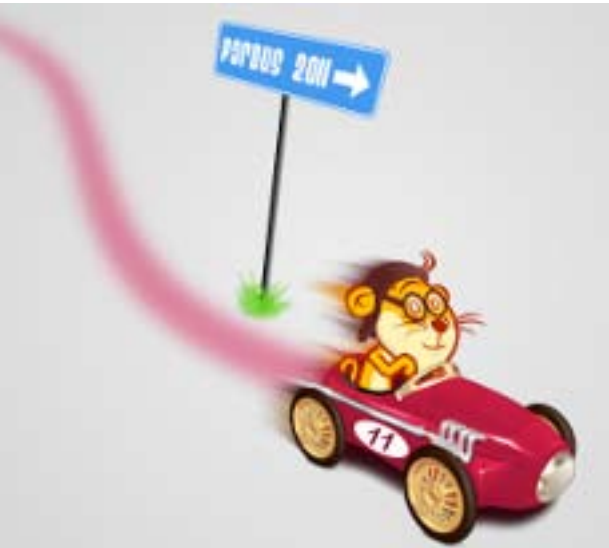
- Debugger için çok iyi bir Türkçe karşılık buldum: "erörle mücadele"

- Abi, Anıl hristiyan olsaydı kesin protestan olurdu! Sen ise yehova yalancı şahidi...

- Bilgisayarım yatağımı ısıtıyor. (Mete)

- Ofise dört gün gitmiyorum bütün eşyalarımı paylaşıyorlar, yam yam gibiler. (Ahmet)

- Gizem yine ciklediğine göre kedi görmüştür.

nasil

Tuğsan ÜNLÜ
tugsan@ozgurlukicin.com

StatusNet Nedir? Yenir mi?

StatusNet ile siz de kendi sosyal ağınıza oluşturabilirsiniz!

StatusNet, identi.ca servisinin de altyapısını oluşturan mikro-blog sistemidir. İlk olarak, “mikro-blog ne demek?” ondan bahsedelim. Mikro-blog, kullanıcıların istediklerini anlık olarak yazabildikleri paylaşım ağlarına verilen genel isimdir.

Normal sosyal paylaşım ağlarından farkıyla yazılacak olan mesajlarda karakter sınırlaması olmasıdır. Bu servislere örnek olarak Twitter ve identi.ca’yı gösterebiliriz.

StatusNet, sizin de ihtiyaçlarınıza göre kendi sosyal ağınıza oluşturma sağlıyor. StatusNet ile oluşturduğunuz bir sitede kullanıcılar kayıt olabilir, diğer kullanıcıların yazdıklarını takip edebilir, cevap verebilir ya da kullanıcıların üye olabileceği gruplar oluşturulabilir. Yani StatusNet ile oluşturduğunuz bir sitenin diğer mikro-blog servislerinden hiçbir farkı kalmaz. Hatta bir avantaj olarak sitenin yönetimi tamamen sizin elinizde olur.

Bir mikro-blog servisi oluşturmak

StatusNet ile kendi servisimizi oluşturmaya karar verdiğimizde önümüze iki seçenek çıkıyor. Bunlardan ilki servisimize kullanıcıların erişebilecekleri site adının servisiadi.status.net şeklinde olması. Eğer servisimizi bu şekilde oluşturursak herhangi bir dosya indirmeye gerek kalmaz.

Site üzerinden kayıt olarak servisimizi oluşturabiliriz. Bunun için StatusNet kayıt sayfasına giriyoruz. “Site name” kısmına oluşturacağımız ağın adını yazıyoruz. “Choose a plan” kısmına oluşturacağımız ağı türünü seçiyoruz. Single User, Private ve Community olmak üzere üç farklı seçenek karşımıza çıkıyor. Bunların özelliklerine bakacak olursak;

Single User

- Aylık 100 MB resim yükleyebilme imkanı
- Twitter’a ileti gönderebilme
- İstemcilerle uzaktan erişim
- Kişiselleştirilebilir arayüz

Private

- Her kullanıcı için aylık 100 MB dosya yükleyebilme imkanı
- Resim, PDF ve ofis dosya türlerini yükleyebilme
- Kullanıcıların katılabilecekleri gruplar oluşturabilmek
- Yeni kullanıcıların davet yöntemiyle kayıt olabilmesi

Community

- Kullanıcıların katılabilecekleri gruplar oluşturabilmek
- Her kullanıcı için aylık 100 MB resim yükleyebilme olanağı
- Twitter’a ileti gönderebilme
- Spam (reklam amaçlı üye, ileti) koruması
- Herkese açık kayıt.

Bu özelliklerin dışında ufak ücretler ödeyerek daha fazla depolama alanı, video ve müzik depolayabilme gibi ek özellikleri de kullanabilirsiniz.

İstediğimiz ağı türünü seçtikten sonra sıra kullanıcı bilgilerimizi girmeye geldi. Sırasıyla kullanıcı adı, gerçek isim, e-posta adresi ve parola kısımlarını doldurup, kullanıcı sözleşmesini kabul edip, güvenlik sorusunun cevabını girdikten sonra “Create” yani oluştur düğmesine tıklıyoruz.

Ağımız oluşturulduktan sonra yönetim paneli sayfasına yönlendiriliyoruz. Bu sayfada yönetici bilgilerinden, tema ayarlarına kadar ağınıza istediğiniz gibi kişiselleştirebilirsiniz.

Ayarlarınızı da yaptıktan sonra arkadaşlarınızı ağınıza davet edip, üye olmalarını sağlayabilirsiniz. Bu şekilde üye sayınızı çoğaltarak ağınızdaki kullanıcılarla kolayca iletişim halinde olabilirsiniz.

Site

Basic settings for this StatusNet site

General

Site name	Özgürlükçün
	The name of your site, like "Yourcompany Microblog"
Brought by	Status.net
	Text used for credits link in footer of each page
Brought by URL	http://status.net/
	URL used for credits link in footer of each page
Eposta	pardus@pardus.org.tr
	Contact email address for your site

Kendi alan adımız üzerinden çalışan bir mikro-blog servisi oluşturmak

StatusNet’i servisiadi.status.net üzerinden kullanabildiğimiz gibi kendi alan adımızı taşıyan bir site üzerinden de kullanabiliriz. Biz deneme amaçlı olarak StatusNet’i yerel sunucumuza kuracağız. StatusNet kurulum dosyalarını kendi sunucunuza bir FTP istemcisi yardımıyla aktarıp, bir veritabanı oluşturduktan sonra aynı şekilde kurulumu gerçekleştirebilirsiniz.

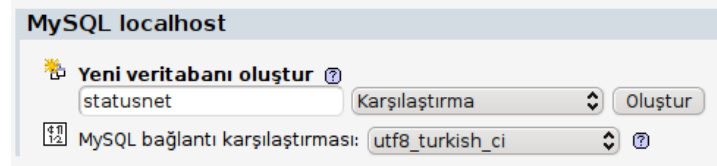
FileZilla ile sunucuya nasıl dosya aktarılacağını [FileZilla](#) paket tanıtımı sayfasından öğrenebilirsiniz. Kurulum için ilk olarak StatusNet indirme sayfasındaki “Latest Stable Release” yani kararlı son sürüm bölümünden sitemize kuracağımız StatusNet dosyalarını indirmeliyiz.

Dosyaları indirdikten sonra yerel sunucumuzun ana dizini olan `/var/www/localhost/htdocs` klasörü altına kopyalamalıyız. Kurulum işlemine başlamadan önce PHP, MySQL, Apache üçlünün bilgisayarımızda kurulu olması gerekiyor. PardusWiki’deki [Nasıl: PAMP](#) dökümanı bu konuda yardımcı bir kaynak olabilir.

Kurulumda StatusNet’i kuracağım bir veritabanı oluşturmamız gerekiyor. [PhpMyAdmin](#)’in görsel arayüzüyle veritabanınızı oluşturabilirsiniz.

Kurulumları tamamlayıp, veritabanını oluşturduktan sonra [Localhost](#) üzerinden StatusNet klasöründeki `install.php` dosyasını tarayıcımız üzerinden çalıştırıyoruz. Sayfa karşımıza geldiğinde yazma izni olmayan klasörler kırmızı alan içinde listelenecektir.

Kurulumu başlamak için bu klasörleri yazma izni vermeliyiz. Yazma izni vereceğimiz klasöre sağ tıklayarak Özellikler > İzinler > Gelişmiş İzinler yolundan “Yaz” kısmındaki kutucukları işaretlemeliyiz. “Site Settings” bölümündeki “Site name” alanına ağımızın kullanıcılar tarafından sitede gözükecek adını yazıyoruz. “Database Settings” bölümündeki “Hostname” kısmına daha önce sunucumuzda

farklı bir isim tanımlanmamışsa “localhost” yazıyoruz. “Type” bölümünde hangi veritabanı sistemini

Cannot write config file to: `/home/tugsan/public_html/statusnet-0.9.5`

On your server, try this command: `chmod a+w /home/tugsan/public_html/statusnet-0.9.5`

Cannot write to avatar directory: `/home/tugsan/public_html/statusnet-0.9.5/avatar/`

On your server, try this command: `chmod a+w /home/tugsan/public_html/statusnet-0.9.5/avatar/`

Cannot write to background directory: `/home/tugsan/public_html/statusnet-0.9.5/background/`

kullanacağımızı seçiyoruz. “Name” kısmına bir önceki adımda oluşturduğumuz veritabanı adını, “DB Username” kısmına veritabanı kullanıcı adımızı, “DB Password” kısmına da veritabanı parolamızı giriyoruz. Bu şekilde veritabanı ayarlarımızı tamamlamış oluyoruz.

Sıra geldi yönetici ayarlarına. “Administrator nickname” alanına site yöneticisinin takma adını, “Administrator Password” alanına yönetici parolasını, “Confirm Password” alanına tekrar aynı parolayı ve “Administrator E-Mail” alanına da yönetici e-posta adresini girerek yönetici bilgilerini de tamamlıyoruz.

Son olarak Submit düğmesine tıklayarak kurulumu tamamlıyoruz. Kurulum esnasında her şey yolunda gittiyse aşağıdaki gibi bir bilgi sayfasının bizi karşılıyor olması gerekiyor.

Install StatusNet

- Starting installation...
- Checking database...
- Changing to database...
- Running database script...
- Adding SMS carrier data to database...
- Adding notice source data to database...
- Adding foreign service data to database...
- Writing config file...
- Set up subscription to update@status.net.
- An initial user with the administrator role has been created.
- StatusNet has been installed at <http://localhost/statusnet-0.9.5>
- **DONE!** You can visit your [new StatusNet site](#) (login as 'yonetim'). If this is your first StatusNet install, you may want to poke around our [Getting Started guide](#).

Bu sayfayı gördüğümüz takdirde sosyal ağımız artık hazır demektir. Kurulumu yaptığımız klasörün ana sayfasını açarak ağımıza mesajlar yazabilir, yeni kullanıcılar davet edebiliriz.

Sizlerin de gördüğü gibi, kendinize ait bir sosyal ağınızın olması artık hayal değil. Kendi arkadaşlarınızın arasında özel bir sosyal ağ bile yapabilirsiniz. Bol takipçili, bol iletili günler dilerim. :)

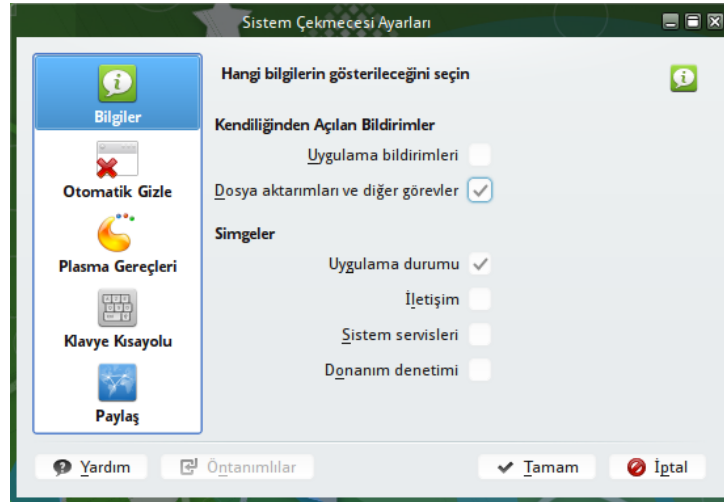
Colibri

KDE'nin uyarı sisteminden sıkılanlara
yeni bir çözüm sunuyoruz!

paket tanıtımı

Uyarı sistemleri, herhangi bir bilgisayar için en önemli özelliklerinden birisidir elbette ki. Size, gerekli durumlarda uyarı vermek, bilgisayarın yapması gereken en önemli işlerden biridir belki de.

Pardus kullanırken KDE 4 ile beraber gelen uyarı sistemini hepimiz biliyorsunuz. Ekranın sağ tarafından çıkan, uzunca, üstünde çarpı işareti olan; kimi zaman sinirimizi bozar, kimi zaman göz zevkimizi bozar ve neden daha nazik ve hoş yapılmadığını her seferinde düşündüren şey... Birçok kere görüntüsünü değiştirmek istemişsinizdir. Bu artık mümkün!

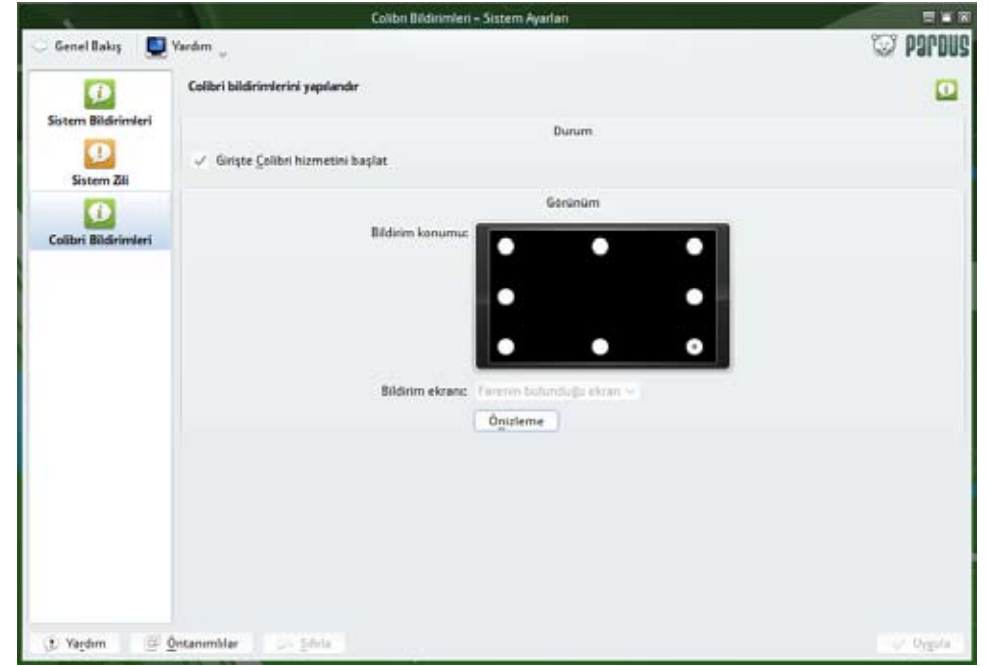
Yapılan son güncellemelerle Pardus deposuna Colibri isimli küçük ama çok kullanışlı bir paket girdi.

Peki, bu paket ne iş yapar? Mevcut KDE uygulama uyarılarının yerine ekranın istediğiniz yerinden beliren çok şık, hafif bir

uyarı sistemi görevi görür. Böylece eski ve çirkin uyarılardan kurtulmuş olursunuz. Üstelik kullanımı da bir o kadar da kolaydır ve sizi yormaz.

Hiçbir ayarda değişiklik yapmadan önce, Paket Yöneticisi'nden colibri isimli paketi aratıp buluyor ve kuruyoruz. Ya da tercih ederseniz konsolu açıp "sudo pisi it colibri" komutunu vererek paketin bilgisayarımıza kuruyoruz. Yapacağımız tüm değişiklikleri, bu paket sayesinde yapılacak.

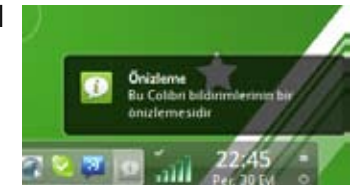
Colibri için gerekli ayarlamaları yapmadan önce, KDE'nin uygulama uyarılarını devre dışı bırakmamız gerekiyor. Bunun için panelin sağ köşesinde bulunan sistem çekmecisine sağ tıklayıyoruz. "Sistem Çekmecesi Ayarları" bölümünü açtıktan sonra buradan "Uygulama bildirimleri" isimli alandaki seçimi kaldırıyoruz. "Tamam" düğmesine tıklayıp pencereyi kapatıyoruz.

Bu değişikliği yaptıktan sonra Pardus başlat menüsünden "Sistem Ayarları"nı açalım. "Görsel ve İşitsel" başlığı altında bulunan "Bildirimler" bölümüne girelim. En başta yaptığınız kurulum sayesinde sol köşede "Colibri Bildirimleri" isimli bir menünün yerleştiğini göreceksiniz. Şimdi oraya geçelim.

Bize colibri hizmetinin çalışmadığını söyleyen bir uyarı yer almaktadır pencerede. "Colibri hizmetini başlat" düğmesine tıklıyoruz. Bilgisayarın her açılışında bu ayarları yeniden yapmak istemiyorsanız "Girişte Colibri hizmetini başlat" kutusunu seçili halde bırakıyoruz, eğer seçili değilse seçiyoruz.

Ekranı belirecek bildirimlerin konumunu seçip nasıl görüneceğini test etmek için önizleme düğmesine basıyoruz. Eğer görüntüyü beğenmezseniz gerekli düzenlemeleri yaparak yeniden deneyebilirsiniz. "Uygula" düğmesine tıkladıktan sonra "Sistem Ayarlarını" kapatınız.

Blobby Volley

**Blobby Volley ile voleybol keyfini
bilgisayarınızda yaşayın!**

Blobby Volley, tüm platformlar için geliştirilmiş bir voleybol oyunudur. Hem ağ üzerinden hem de aynı bilgisayar üzerinden çoklu olarak oynanabilir. Pozisyon tekrarı gibi özellikleri ve görsel efektleriyle oynanabilirliğini artıran Blobby Volley'i Paket Yöneticisi aracılığıyla kurabilirsiniz. Kurulumu tamamladıktan sonra oyunu Pardus > Uygulamalar > Oyunlar > Oyun Makinesi menüsü altından çalıştırabilirsiniz.

Oyunu ilk çalıştırdığımızda karşımıza gelen menüyü biraz inceleyecek olursak; Network Game seçeneğiyle bir ağ oyununa katılabilir, Start seçeneğiyle hemen bir oyuna başlayabilir, Options seçeneğiyle oyun ayarlarını yapabilir. Watch Replay seçeneğiyle de daha önce kaydettiğiniz oyunlarınızı izleyebilirsiniz.

Oyundaki amaç, topu rakibin sahasına düşürmektir. Karşıdan gelen topa kendi sahanızda en fazla üç kere dokunabilirsiniz. Üçüncü vuruşta topun karşı sahaya gitmesi gerekli. Dördüncü vuruşta sayı karşı tarafın olur.

Oyun Ayarları

Yeni bir oyuna başlamadan önce, oyun tipini seçmemiz gerektiği için Options menüsü altındaki oyun ayarlarını inceleyelim. Options menüsüne girdiğimizde bizi oyuncu ayarları karşılıyor. Bu kısımda sağ ve soldaki oyuncunun isimlerini ve zorluk derecelerini değiştirebilirsiniz.

İlk sıradaki "Human" seçeneği, o kullanıcının bir yapay zekâ yani bilgisayar oyuncusu değil, gerçek bir kullanıcı olduğunu gösterir. Diğer seçeneklerdeyse zorluk seviyeleri küçükten büyüğe doğru sıralanmıştır. Bilgisayara karşı, orta seviye bir rakiple oynamak isterseniz; oyuncuların birinin tipini Human, diğerininkini de COM-O4C ya da O4D yapmalısınız.

Kontrol Ayarları

Options menüsü altındaki Input Options seçeneğinde girerek oyunun kontrol ayarlarını yapabilirsiniz. Herhangi bir kontrolü değiştirmek isterseniz fareyle

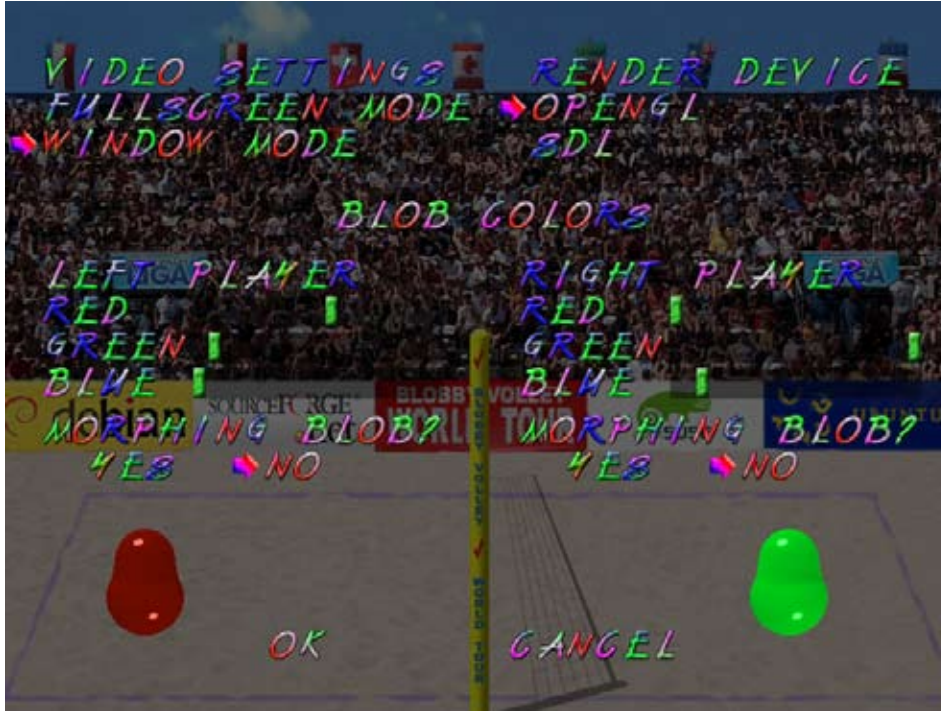
oyun inceleme

üzerine tıkladıktan sonra atamak istediğiniz tuşa klavyeden basmanız yeterli olacaktır. Oyun kontrollerinin anlamlarıysa şu şekilde;

Left key: Sola gidiş

Righth key: Sağa gidiş

Jump key: Zıplama.

Grafik Ayarları

Oyunun grafik ayarlarına yine Options menüsü altındaki Graphic Options seçeneğinden ulaşabilirsiniz. Oyunun grafik ayarları üç ana başlık altında listelenmiş. Bunların ilki Video Settings. Bu kısımda oyunu tam ekran mı yoksa pencere modunda mı oynayacağımızı seçiyoruz.

Render Device kısmında görüntü cihaz çıkışını seçiyoruz. Blob Colors kısmındaysa oyuncularımızı temsil eden damlaların renklerini istediğimiz gibi değiştirebiliriz.

Morphing Blob seçeneğini açık hale getirirsek damlalarımız en baştaki gibi tek bir renkte kalmayıp, devamlı renk değiştirecektir ve sizi şaşırtacaktır.

Diğer Ayarlar

Options menüsü altındaki Misc Options seçeneğinden oyunun diğer ayarlarına ulaşabilirsiniz. Background kısmından oynadığınız sahanın arka planını değiştirebilirsiniz. Oyunu kurduğumuzda iki tane arka plan resmi kurulu olarak geliyor. Bunlardan birisi hafif güneşli bir sahil, diğeryse özgür yazılım reklamlarıyla donatılmış bir saha :).

Show Blood seçeneğini aktif hale getirdiğinizde damlaların topa vurduğunda ortaya çıkan patlama efektini görebilirsiniz. Game Speed bölümündense oyunun hızını ayarlayabilirsiniz.

Ufak bir ipucu verecek olursak; karşıdan gelen topu direk önünde karşılayıp, topun sizin sahanızdan uzaklaşmasını sağlayabilirsiniz. Görüldüğü gibi Blobby Volley, keyifli vakit geçirmenizi sağlayabilecek ufak ama eğlenceli bir oyun. Çoklu oyuncu desteği de oyuna ayrı bir oynanabilirlik ve heyecan katıyor.

Bu güzel oyunu sevenler ve oynayacaklar için bol skorlu, bol sayılı günler dilerim :).

VDrift

Gerçeğe yakın bir yarış
simülatörü arıyorsanız,
işte karşınızda!

Vdrift, tüm platformlar için geliştirilmiş bir araba yarış simülatörüdür. Geniş araba ve pist seçenekleri bulunan VDrift ile ister yapay zekâlı rakiplerinize yarış yapabilir, isterseniz de tek olarak antrenman turları atabilirsiniz. VDrift'i yine diğer oyun ve uygulamalar gibi Paket Yöneticisi aracılığıyla kurabilirsiniz. Kurulumu tamamladıktan sonra VDrift'i Pardus > Uygulamalar > Oyunlar menüsü altından başlatabilirsiniz.

Oyunu başlattığımızda karşımıza oyunun ana menüsü geliyor. Bu menüdeki "Practice Game" seçeneğiyle yeni bir antrenman oyunu, "Single Race" seçeneğiyle de bilgisayardaki rakiplerinize karşı oynayabileceğiniz yeni bir oyun başlatabilirsiniz. "Replays" seçeneğiyle daha önce kaydettiğiniz oyun videolarınızı izleyebilir, "Options" seçeneği altından da oyun ayarlarını yapabilirsiniz.

Haydi Yarışa!

Bilgisayardaki rakiplerimizle yarışacağımız bir oyun açmak

için "Single Race" menüsüne giriyoruz. Karşımıza iki tane araç geliyor. Soldaki bizim yarışacağımız kendi aracımız. Sağdaki yani "Opponent" yazan araç da yarışacağımız rakibimizin aracı. "Player" bölümündeki oklarla araçlar arasında geçiş yapabiliriz.

"Paint" seçeneğiyle aracın hazır renklerine bakabilir veya aracın rengini kırmızı, yeşil ve mavi değerlerini girerek kendimiz tanımlayabiliriz. "Opponent" bölümünden rakip aracımızı ve özelliklerini seçtikten sonra "Add" düğmesine tıklayarak aracı yarışa dâhil ediyoruz. Bu şekilde yarışta kendimize birden fazla rakip oluşturabiliriz.

"Track" bölümünden yarışacağımız pisti seçiyoruz. "All Difficulty" seçeneğiyle yarışın zorluk seviyesini, "Number of Laps" bölümünden de oyunu kaç turda tamamlayacağımızı seçiyoruz. Bunların dışında "Antilock Brakes (ABS)"

seçeneğini aktif ederek ABS fren sistemini devreye sokabilir, "Traction Control" seçeneğiyle çekiş kontrol özelliğini aktif hale getirebilir, "Reverse Track" seçeneğiyle de yarış için seçtiğiniz pistte ters yönde yarışabilirsiniz. Tüm ayarları yaptıktan sonra "Start Race" düğmesine basarak yarışa başlayabiliriz.

Oyun ve Kamera Kontrolleri

Options > Controls menüsü altından oyunun kontrol ayarlarını değiştirebilirsiniz. "Joystick Controls" seçeneğiyle oyun kolu ayarlarını değiştirebilirsiniz. Oyunun klavye tuş ayarlarındaysa "Assign Controls" menüsü altından ulaşabilirsiniz.

"Car Controls" menüsü altındaki yarış kontrollerini inceleyelim. Görev için atanmış tuşu görevin yanındaki kare kutucuğun üstüne gelerek ekranın alt kısmında görebilirsiniz. Yeni bir tuşa görev atamak içinse görevin yanında artı işaretine tıklayıp, klavyeden atayacağınız tuşu seçmelisiniz. "Transmissions" menüsünden de araçların vites kontrollerini değiştirebilirsiniz. Öntanımlı olarak oyunla gelen kontrollere bir bakalım.

Gaz: W
Fren: Boşluk
Sola dönüş: A
Sağa dönüş: D
İleri vites: Page Up
Geri vites: Page Down
Önceki kamera açısı: F8
Sonraki kamera açısı: F7
Araç önü kamerası: F1
Araç içi kamera: F2
Serbest kamera: F6
Yakın kamera: F3
Uzak üst kamera: F4
Serbest kamera: F6
Fareyle açısı değiştirebilir kamera: F5

"Options" menüsü altındaki "Display" bölümünden çözünürlük, pencere modu, parlaklık gibi grafiksel ayarları yapabilir, "Sound" bölümünden de yarış ve oyun müziklerinin yükseklik ayarlarını değiştirebilirsiniz.

Grafik Ayarları

Önemli grafik ayarlarının anlamlarını tek tek maddeleyecek olursak;

Resolution: Çözünürlük
Use MHP Speed Units:

Hız gösterge birimi

Track Map: Yarış haritası

Racing Line: Yarış hattı

Camera Bounce: Kamera değiştirme efekti

Contrast: Kontrast ayarları

Shadows: Gölge

Motion Blur: Bulanıklaştırma

Color Depth: Renk derinliği

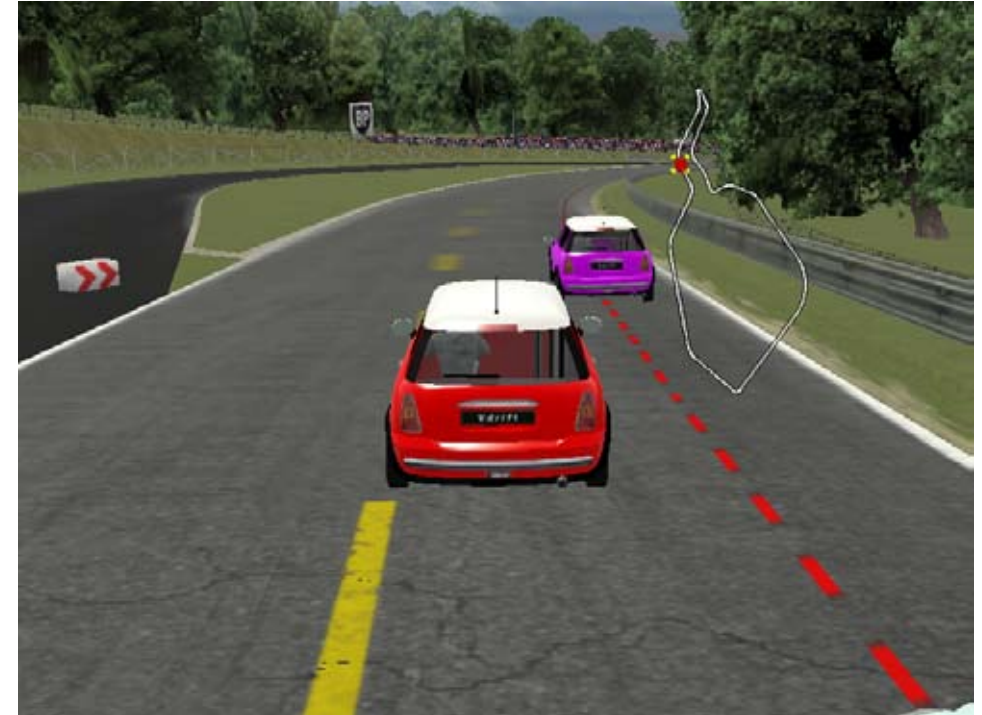
Texture Size: Yazı boyutu

View Distance: Mesafe gösterimi

Quality: Görüntü kalitesi.

VDrift, grafikleri açısından çok üst seviyelerde olmamasına rağmen görsel efektleri, kamera açıları, geniş araba - pist seçenekleri ve gerçekçiliğiyle keyifli vakit geçirmenizi sağlayacak bir oyun.

Keyifli yarışlar dilerim. :)

Daha Kullanışlı Bir Menü

Uygulamalar menüsünü
nasıl düzenleyeceğinizi
biliyor musunuz?

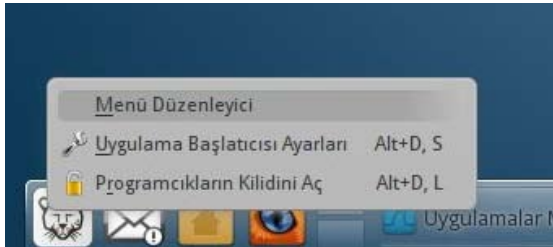

Hemen hemen her türlü ihtiyacımızı karşılayabilecek birçok program mevcut Pardus depolarında. Ne var ki kimi zaman lisans sorunları yüzünden paketleyememe, kimi zaman kişisel bazı ihtiyaçlarımızdan dolayı İnternet'ten araştırarak program indirir ve kullanmak zorunda kalırız.

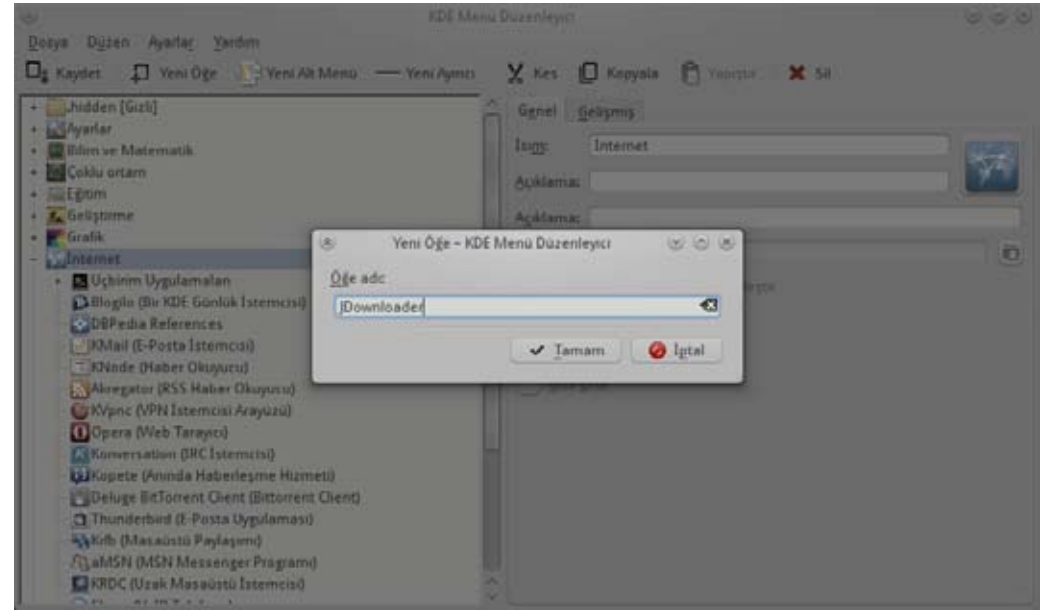
Bu yazımızda İnternet'ten indirdiğimiz, kurulmaya ihtiyaç duymayan programların Uygulamalar Menüsü'ne nasıl yerleştireceğimizi bakacağız. Tabi bu arada, Menü Düzenleme aracını kullanmayı da öğreneceğiz.

Örnek program olarak ben birçok kullanıcı tarafından tercih edilen Jdownloader isimli paketi kullanmayı uygun gördüm. Daha derli toplu durması açısından ev dizini altında Programlar isminde bir dizin oluşturdum. Bu dizin altında Jdownloader gibi indirmiş olduğum, kurulmadan çalışan programları tutuyorum. Siz kendinize en uygun şekilde ayarlayabilirsiniz.

Bildiğimiz üzere Pardus hali hazırda birçok paketle beraber geliyor. Şahsi olarak birçoğuna ihtiyaç duymamama rağmen KDE bağımlılıkları yüzünden kaldırıyorum da. Hepimizin yaşadığı bir sıkıntı olduğunu biliyoruz da.

Bu durumda, bahsedeceğimiz Menü Düzenleme aracı çok kullanışlı bir yol sunuyor. Kullanmadığım paketleri menüde gizleyerek, Uygulamalar menüsünde oluşan kalabalığa bir nebze de olsa çözüm buluyorum.

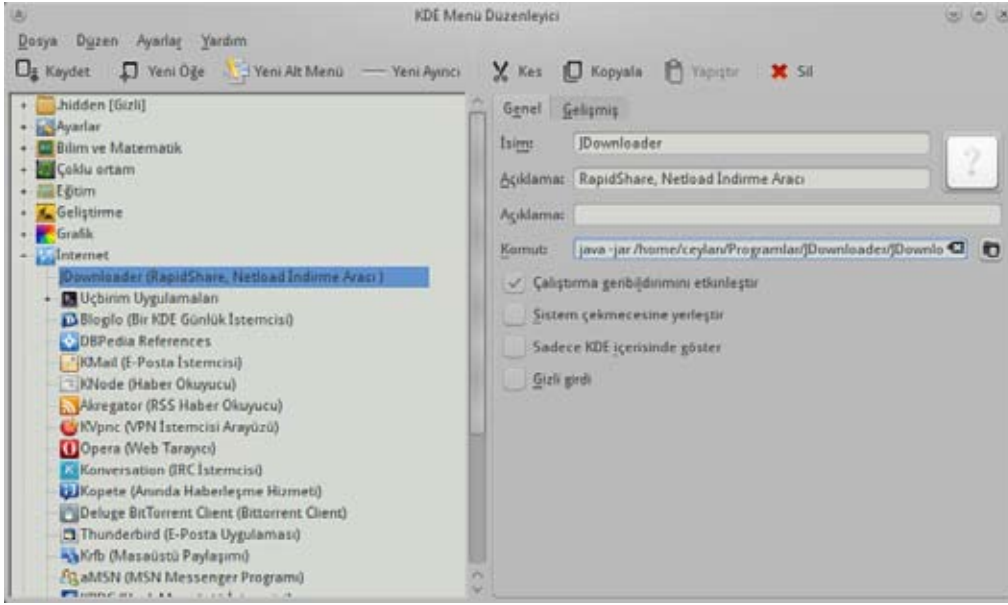

İlk olarak, indirmiş olduğumuz Jdownloader isimli bu programı Uygulamalar menüsünde İnternet başlığı altına eklemeyi ve başlık içindeki düzenlemeyi nasıl yapacağımızı öğrenmemiz gerekiyor.

Karşımıza Menü düzenleme aracı geliyor. Başlamadan önce Ayarla > Menü Düzenleme Aracını Yapılandır yolunu takip ederek, ayarlar bölümüne geliyoruz. Buradan, Diğer sekmesinin altında "Gizli Girdileri Göster" seçeneğini seçip "Tamam" düğmesini tıklayarak çıkıyoruz.

İlk olarak İnternet'ten indirmiş olduğumuz Jdownloader isimli bu programı Uygulamalar menüsünde bulunan İnternet sekmesinin altına nasıl yerleştireceğimize bakalım. Ben indirmiş olduğum Jdownloader isimli programı /home/ceylan/Programlar/JDownloader/ adresinde olacak şekilde arşiv dosyasından çıkardım.

Solda bulunan menü bizim uygulamalar menümüzün gösterimidir. İnternet sekmesinin altında yerleştirmek istediğimiz için, İnternet sekmesine sağ tık yapıyoruz ve Yeni Öğe seçeneğini seçiyoruz. Bizden öğenin adını soruyor.

JDownloader yazıyoruz. İsterseniz açıklama kısmını doldurabilirsiniz. Size bilgi vermesi açısından faydalı olacaktır. Ben açıklama kısmına "RapidShare, Netload İndirme Aracı" yazıyorum.

Komut yazan alana programımızı çalıştıran bin dosyasını JDownloader için jar dosyasını gösteriyoruz. Bunun için yanda bulunan göz at düğmesinden faydalanıyoruz.

Jar dosyasını seçtikten sonra komut alanının en baş kısmına "java -jar" yazıyoruz. Bunun sebebi jar dosyaları Pardus altında çift tıklayarak çalışmıyor olması. Eğer jar dosyaları çift tıklayarak çalışıyor olmuş olsaydı "java -jar" komutunu yazmamıza gerek kalmazdı.

Sağ tarafta bulunan ve soru işareti görünen kısım, programımızın simgesidir. Herhangi bir simge atamadığımız için şu an soru işareti olarak görünüyor.

Soru işaretine faremin sol tuşunu kullanarak tıklıyoruz. Açılan simge penceresinden sevdiğiniz herhangi bir simgeyi seçip "Tamam" düğmesine tıklıyoruz.

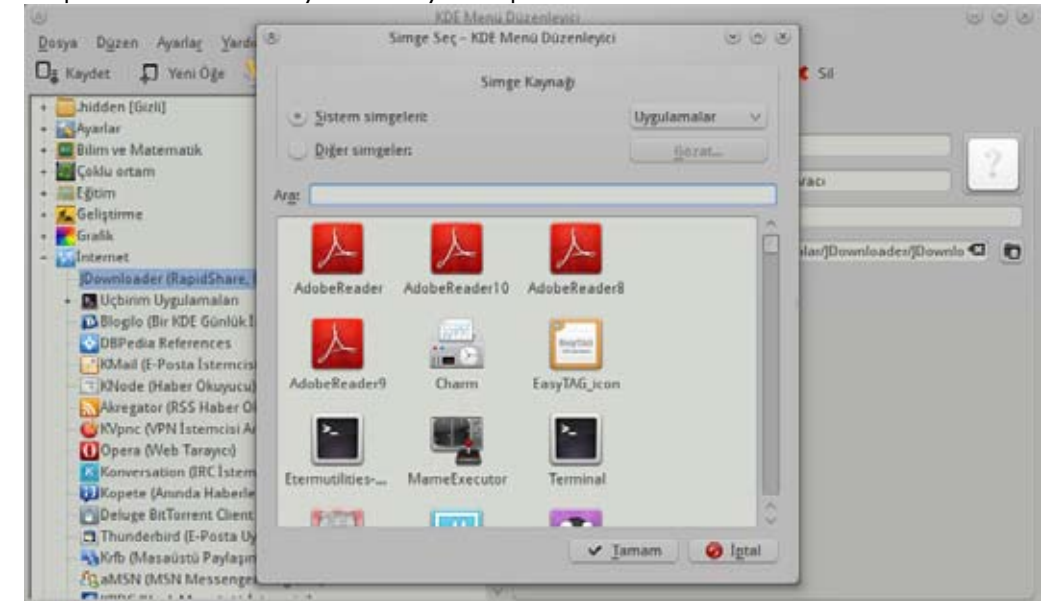
Bu işlemlerden sonra sol yukarıda bulunan "Kaydet" düğmesine tıklayarak yapmış olduğumuz değişiklikleri kaydediyoruz.

Uygulamalar menüsünden İnternet sekmesine geldiğimiz zaman artık JDownloader isimli programımızın menümüze yerleşmiş olduğunu görüyoruz. İstedığınız diğer uygulamaları da bu yöntemle ekleyebilirsiniz.

Sıra geldi yazımızın ikinci kısmı olan, kullanmadığımız kısayolları gizleyerek menümüzde bulunan kalabalığa son vermeye. Yazımızın başında menü aracımızın ayarlarında bulunan gizli girdileri göster seçeneğini seçmiş olmamız bu ayarlama içindi.

Kalabalık yaptığını düşündüğünüz ve gizlemek istediğiniz kısayolu faremin sol tuşuyla seçiniz. Sağ tarafta özellikleri görünecektir. Resimde görülen gizli girdi seçeneğini seçip kaydet düğmesine tıklıyoruz.

Tebrikler! Artık bu uygulamanız Pardus Menüsü'nden gizlenmiş oldu. Bu yolu kullanarak menünüzü istediğiniz gibi şekillendirebilirsiniz. Böylece size daha çok hitap eden ve daha kolay bir menüye sahip olabilirsiniz.

Pamuk Eller Veritabanına - 2

OpenOffice.org Base'de sihirbaz kullanarak sorgu oluşturma'nın kolay yolları.

Özgürlükçin e-dergisinin yeni bir sayısında daha sizlerle beraberiz. Veritabanıyla ilgili kendini geliştirmek isteyen kullanıcılarımızın karşınızdayız yine.

E-Dergimizin 25. sayısında "Tasarım Görünümünde Sorgu Oluştur"u ayrıntılarıyla ele almıştık. Bu ay "Sihirbaz Kullanarak Sorgu Oluşturmak" konusunu ele alacağız ve üç adımlık sorgu oluşturma yazı dizimizin ikinci basamağına adım atacağız:

- Tasarım Görünümünde Sorgu Oluştur
- Sihirbaz Kullanarak Sorgu Oluştur
- SQL Görünümünde Sorgu Oluştur

Bu bölüm daha çok yeni kullanıcılara yönelik olsa da hızlı bir sorgu oluşturmak isteyen herkesin işine yarayacak bilgiler içeriyor. Bu konu için kullanacağımız tabloları e-dergimizin 25. sayısında belirtmiştim o yüzden tekrar burada yayınlamayacağım.

İsterseniz kendi oluşturduğunuz veritabanılarını da kullanabilirsiniz. Veritabanı oluşturma hakkında bilgisi olmayanlar, Özgürlükçin e-dergisinin 14. sayısında yayınlanan "Temel Base Özellikleri" adlı makaleyi okuyabilirler.

Sihirbaz Kullanarak Sorgu Oluştur

Sorgu oluşturmanıza yardımcı olabilmek için güzel bir seçenek sunulmuş durumda: Sihirbaz Kullanarak Sorgu Oluşturmak!

Sorgular bölümünden Sihirbaz kullanarak Sorgu Oluştur'a tıklıyoruz. Karşınıza bir diyalog penceresi çıkacaktır.

1. Alan Seçimi: Bu adımda mevcut tablo ve/veya daha önceden oluşturulmuş bir sorgunuzdaki alanların seçim işlemi yapılır. Tablolar isimli açılır kutudan istediğiniz tablonun ve/veya sorgunun ismini seçebilirsiniz.

Ben burada KITAPLAR adlı tabloyu seçtim. Seçtiğiniz tabloya ait alanların hepsi alt tarafta listelenecektir. Bu listeden seçmek istediğiniz alanları sağ tarafa >

veya >> düğmesini kullanarak aktarabilirsiniz. Eğer tek tek aktarmak isterseniz > düğmesini, tüm alanları aktarmak isterseniz >> düğmesini kullanabilirsiniz.

2. Sıralama Düzeni: Eklemiş olduğumuz alanları artan veya azalan şekilde sıralamaya yarar. Eğer sıralama işlemi gerekliyse Sırala bölümündeki açılır listeden sıralamak istediğiniz alanı seçerek sıralama tipini işaretlememiz yeterlidir. Ben burada kitapların sayfa sayılarını artan düzende sıralamayı seçtim.

3. Arama Koşulları: Seçilen alan üzerinde koşul belirtmemizi sağlar. Alanlar: İşlem yapılacak alan adıdır. Koşul: Uygulanmak istenen işlemin adı. Değer: Karşılaştırma da kullanılacak olan veri.

Öncelikle uygulanmak istenen alan adı açılır liste yardımıyla seçilir. Ardından hangi işlemi kullanmak istediğinizi seçerek, bu işlemi gerçekleştirmek için kullanılacak bir veri girilir.

Ör: 200, Pekgenc v.b. Ben burada örnek olması açısından, sayfa sayısı 150'den büyük olan satırları listelemesini istedim. Sizler farklı alan ve değerler verebilirsiniz.

4. Ayrıntı ya da Özet: Az önce oluşturduğumuz sorgunun tamamının görüntülenip görüntülenmeyeceği bu bölümden belirtilir. Özet bir sorgu isterseniz, ikinci seçenek olan Sorgu Özeti'ni işaretlemeniz gerekmektedir. Ardından özetleyecek küme işlevi seçilmelidir. Aksi takdirde tüm sorgu sonuçları listelenecektir.

5. Gruplama: Eğer eklemiş olduğunuz alanlarda bir gruplama söz konusuysa, bu bölümde farklı ayarlardan yararlanabilirsiniz. Eğer alanlarda herhangi bir gruplama yoksa burası zaten aktif olarak görünmeyecektir.

6. Gruplama Koşulları: Bir önceki adımın devamıdır. Eğer bir gruplama varsa grubun koşulları burada belirtilir.

7. Takma Adlar: Alanların isimlerini istediğiniz başka bir isimle değiştirebilirsiniz. Takma ad vermezseniz uygulama standart olarak tablonuzdaki alan adlarını kullanacaktır.

Uyarı: Alanların isimleri sadece sorgu görüntüsünde değiştirilir. Tabloda herhangi bir değişiklik olmaz.

8. Genel Bakış: Bu bölümde oluşturulan sorguya bir isim verilebilir. Zorunlu değildir, tamamen kullanıcının isteğine bağlıdır. Ayrıca şimdiye kadar yapmış olduğumuz ayarların listesini görebilirsiniz. Eğer değiştirmek istediğiniz bir yer varsa sorgu değiştir seçeneğini işaretleyerek Sorgu Tasarım penceresinden yararlanabilirsiniz. Eğer bir değişiklik yapılmayacaksa "Bitir" düğmesine basılarak sorgunun görüntülenmesi sağlanır.

Bu tip sihirbazlar fazla ayrıntı içermeyen küçük projelerde kullanılabilir. Kullanıcıya kolaylık ve hız sağlar. Yeni kullanıcı olsun veya olmasın bir kaç tıklamayla istenilen sorguları oluşturmak mümkündür.

Bir sonraki OpenOffice.org yazımızda görüşmek üzere. Bol Pardus'lu günler.

Eclipse^{ve} Python

Python ile kod yazacaksınız ama işinizi
kolaylaştıracak bir editöre mi ihtiyacınız var?

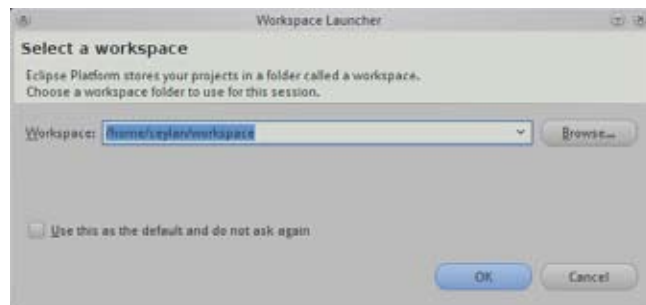
Pardus altında Python öğrenmeye başlayan tüm arkadaşların en temel sorularından biri de, hangi editörü kullanacağım ya da ben Python kodunu nerede geliştireceğim sorusudur. Bu soruya güzel bir cevap olan Eclipse ve Pydev eklentisini inceleyeceğiz. Eclipse'in kod tamamlama özelliği epey gelişmiştir. Kimi zaman bu özelliği hayat kurtarıcı olarak bulacaksınız.

Başlamadan önce kısaca Eclipse hakkında bilinmesi gereken birkaç şeyden bahsedeyim. Eclipse açık kaynak dünyasının ortaya çıkardığı en başarılı projelerden biridir. Fazla duyulmamasının sebebi, sadece yazılım geliştiricilerine hitap ediyor olması. Yoksa yanılmayın, çok ünlüdür. Hemen hemen her programlama diliyle geliştirme yapmanıza olanak verir, Java tabanlıdır. Bundan dolayı platform bağımsız çalışır.

Eclipse çok geniş bir eklenti desteği sunar, bununla beraber İnternet'ten hakkında birçok belge bulabilirsiniz. Pardus depolarında şu an Eclipse 3.5.2 sürümü bulunmaktadır. İsterseniz [resmi sitesini](#) ziyaret ederek, en son sürümü ya da çeşitli eklentiler indirebilirsiniz. Bize şu an için bunlar gerekmiyor...

Gelelim yükleme işlemine, Paket Yöneticisi'ni açıp arama kutusuna eclipse yazarak aratma yapıyoruz. Gelen seçeneklerden eclipse-binary ve eclipse-pydev paketini seçip paketleri kur diyoruz.

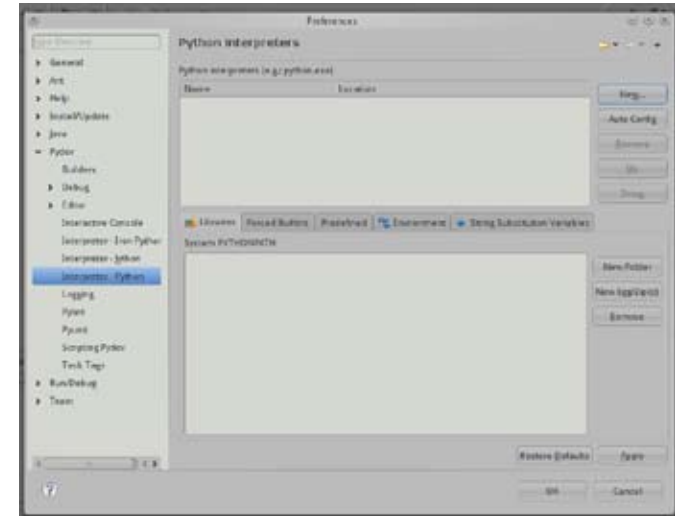
Kurulum tamamlandıktan sonra, Uygulamalar > Geliştirme yolu altında eclipse bağlantısını bulacaksınız.

Eclipse geliştirme ortamı ilk kez açıldığında sizden çalışma alanının yerini seçmenizi ister. Eğer bir daha gösterme dersiniz bu soru karşınıza gelmeyecektir gelecek seferlerde. Eclipse açıldıktan sonra ilk önce Python çatısını

Eclipse editörümüze tanıtmamız gerekmektedir. Bunun için menülerden Window > Prefences yolunu izliyoruz. Açılan pencereden Pydev sekmesine geliyoruz. Bu sekmeyi çift tıklayarak açtıktan sonra "Interpreter > Python" sekmesine geliyoruz.

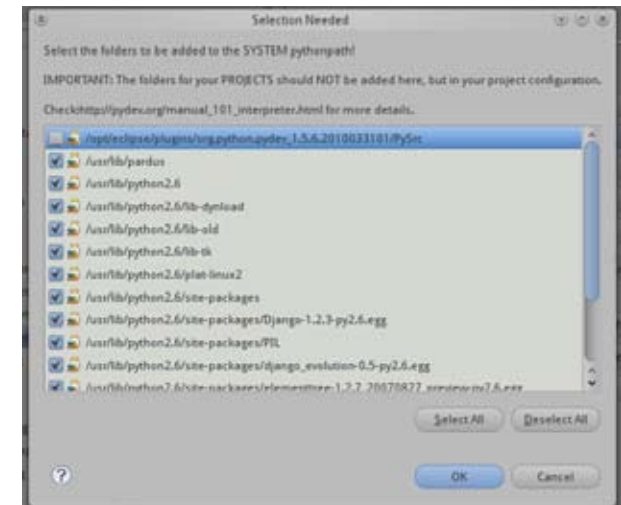
Açılan alanda sağ üst köşede bulunan "Auto Config" düğmesine tıklıyoruz. Burada Eclipse otomatik olarak Pardus altında bulunan Python çatısını algılıyor ve seçiyor.

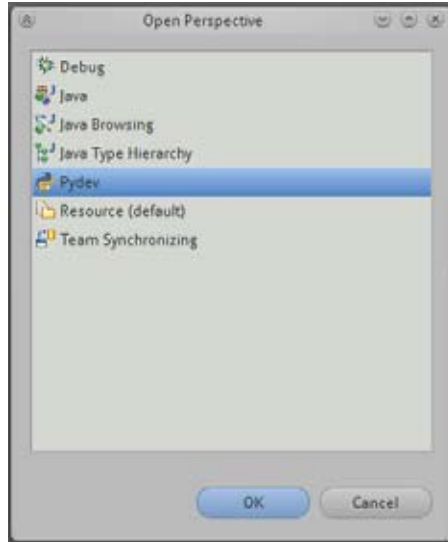
"Ok" düğmesine
tıkıyoruz daha sonra
da sağ alt köşede
bulunan "Apply"
düğmesine tıklayarak
Python çatısını sisteme
tanıtma işlemimizin
sonuna geliyoruz.

Tekrardan “Ok” düğmesine tıklayarak Prefences penceresini kapatıyoruz. Artık Eclipse editörümüze Python çatısı tanıtılmış ve üzerinde Python projesi geliştirmeye hazır hale geldi, ilk projemizi oluşturup ekrana “Merhaba Açık Kaynak Dünyası” başlıklı boş bir pencere meydana getirelim.

Sol üst köşede menüde bulunan File > New > Other yolunu takip ediyoruz ya da kısa yol tuşu olan "Ctrl + N"ye basarak gerekli menüye ulaşıyoruz. Buradan Pydev sekmesi altından Python "Project" seçeneğini seçiyor ve "Next" düğmesine bastıktan sonra devam ediyoruz.

Gelen ekranda "Project Name" bölümüne projemize vereceğimiz adı yazıyoruz, ben isim

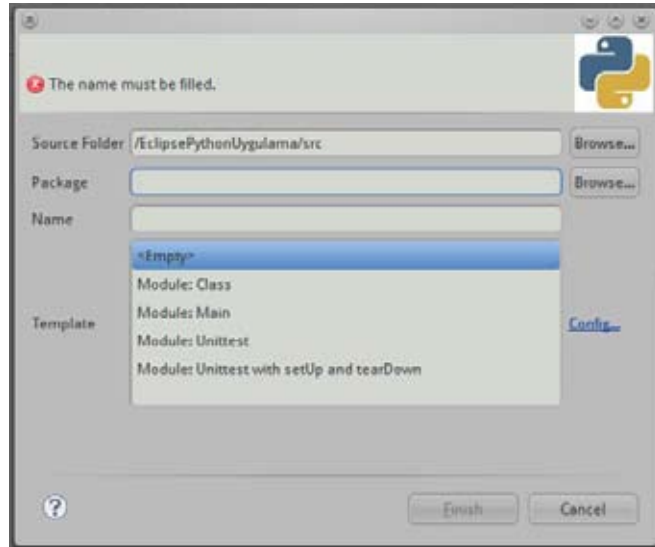

olarak "EclipsePythonUygulama" yazdım. Burada, program desteklemediği için Türkçe karakter kullanamıyoruz.

Aşağıda bulunan ayarları değiştirmeden "Finish" düğmesine tıklıyoruz, ilk sefer python projesi olduğumuzda, eclipse çalışma ortamı görünümü ayarı ile ilgili bir soru gelir. Bu soruda sizin Python kodu yazarken ihtiyaç duyacağınız ekran şekline geçiş yapmak için izin ister.

Öntanımlı olarak Java ayarlı geliyor. "Remember My decision" yazısının yanındaki kutuyu seçimli hale getirdikten sonra "Yes" düğmesine tıklıyoruz ve projemizi açılıyor.

Sol köşede bulunan alan, Proje dosyalarımızın görüldüğü ve onlara rahatlıkla ulaştığımız yerdir. Oluşturduğumuz projeler biz silmedikçe sol köşede listelenir.

Projemizin altında Eclipse tarafından oluşturulmuş olan src dizinine sağ tıklayarak "New > Other" yolunu izleyip gelen menüden "pydev module" seçeneğini seçiyoruz.

Gelen ekranda, "Name" kısmına oluşturacağımız python dosyasının ismini veriyoruz.

Ben "merhaba" diye isim verdim. Burada istediğiniz ismi vermek

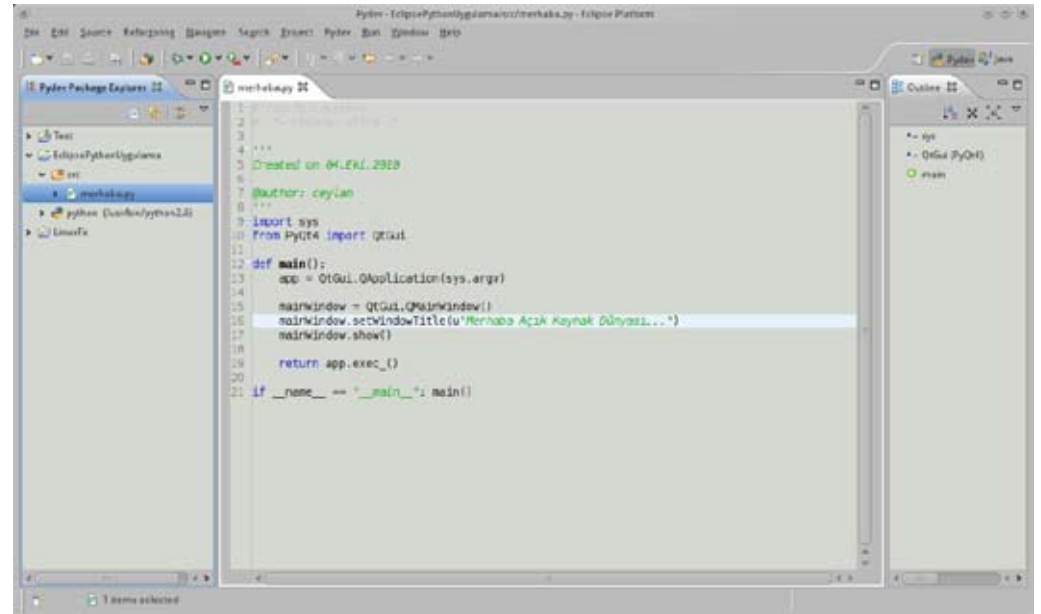
size kalmış. İsmi yazdıktan sonra alt tarafta bulunan "Finish" düğmesi kullanılabilir hale geliyor, biz de işlemi bitirmek için "Finish" düğmesine tıklıyoruz ve bir sonraki adıma geçiyoruz..

Python çalışmaya yeni başlayan arkadaşların Özgürlük için atölyesini daha önce ziyaret ettiğini farz ederek yabancı olmaması için atölye bölümünde bulunan "PyQt Dersleri 1" isimli makalede bulunan "merhaba dünya" yazmanızı sağlayan uygulamasının kodlarını buraya kopyaladım.

Resimde 1 numara ile gösterilen düğme, çalıştır düğmesidir. Bu düğmeyi tıkladığımız zaman yazdığımız kod çalışmaya başlar. Açılan pencereden "Python Run" seçeneğini seçip "Ok" düğmesine tıklıyoruz ve aşağıda yer alan ekran görüntüsü önümüze geliyor.

Artık Eclipse ortamında Python kullanarak kod yazabilirsiniz. Bu yeni ortam, Django uygulamalarında epey rahatlatacaktır sizleri.

Bol projeli günler dileğiyle...

PgAdmin III

PostgreSQL dünyasına adım
atmak isteyenler, bu yazıyı
kaçırmayın!

Yakın zamanda OpenOffice.org ile ilgili ortaya çıkan, Oracle firmasından kaynaklanan birçok gelişmeyi takip ediyoruz. Sun Microsystems firması Oracle tarafından alındığından bu yana, özgür yazılım dünyasında oluşan huzursuzluk ve tedirginlik, en son OpenOffice.org yazılımının geleceği hakkındaki gelişmelerle kendisini bir kez daha su yüzüne çıkarttı.

Oracle, Sun Microsystems firmasının devriyle sadece OpenOffice.org değil, önemli açık kaynak projelerinden biri olan MySQL veritabanı sisteminin de sahibi oldu. Söz konusu Oracle gibi bir ticari firmaysa özgür yazılım dünyası için her zaman ciddi soru işaretleri ortada kalmaktadır. Bundan dolayı dergimizin bu sayısında MySQL veritabanından daha güçlü bir alternatif olan, özgür bir veritabanı sistemi üzerinde duracağız. PostgreSQL...

PostgreSQL ve yönetim arayüzü olan PgAdmin III, Pardus depolarında bulunmaktadır. PgAdmin III hafif ve çok başarılı bir veritabanı yönetim aracıdır. Veritabanı uygulamalarına başlamadan önce kısaca PostgreSQL'in ne olduğundan bahsetmek istiyorum.

PostgreSQL'in geliştirilmesine 1977 yılında Berkeley Üniversitesi'nde Ingres ismiyle başlanmış olup, 1996 yılına kadar değişik isimlerde anılmış, 1996 yılından sonra şu anki ismi olan PostgreSQL adını almış ve geliştirilmesine halen devam edilmektedir. Bu yazı hazırlandığı sırada Pardus depolarında PostgreSQL 8.3.12 sürümü bulunmaktaydı. En güncel PostgreSQL sürümü olan PostgreSQL 9.0.1 sürümü henüz depolarımızda yerini almamıştır.

PostgreSQL neler sunar?

PostgreSQL geniş ölçeklenebilirlik sunan, çok kararlı bir yapıda, güçlü bir veritabanı sistemi olduğunu, pek çok kez kanıtlamıştır. Mümkün olan en az bakım ve ayarla maksimum başarımla çalışacak şekilde tasarlanan bir veritabanı sistemidir.

PostgreSQL, sadece lisanslanan kaynak kodun haklarını ve lisans bilgisinin tutulmasını yeterli gören ve BSD lisansına benzeyen PostgreSQL Lisansı'nı kullanır. Bu OSI sertifikalı lisans, esnekliği ve kurumlara sağladığı kolaylık nedeniyle beğenilmektedir çünkü PostgreSQL'in kodunun ticari ya da kapalı kodlu uygulamalarda kullanımına izin vermektedir. Çoklu şirket desteği ve kodun herkes tarafından sahiplenilmesi nedeniyle, BSD lisansı PostgreSQL' i kendi ürünlerine gömmek isteyen firmaların lisans ücreti, üreticiye bağımlılık ve lisansın değişmesi konularındaki korkularını ortadan kaldırmaktadır.

PostgreSQL teknik açıdan bize diğer ücretli veritabanlarının sağladığı özellikleri rahatlıkla sağlamaktadır;

- Referential Integrity
- Replikasyon
- Master-Slave ilişkisi
- Rules
- Views
- Triggers
- Foreign key referential integrity
- Sophisticated Locking
- User-defined types
- Sequence
- Inheritance
- Python, Java, C, C++, PHP, ODBC, Perl, Ruby için doğal arabirimler
- Stored Procedures
- ...

ve daha birçok özelliği bizlere sunmaktadır. Yukarıda sadece bir kısım özellikleri görüyoruz. Gelelim PostgreSQL kullanan kurum ve kuruluşların listesine... Elimden geldiğince kısa tutmaya çalıştığım bir liste hazırladım:

- RTÜK, SKAAS projesi
- Türksat, Kablo TV Otomasyonu
- Ankara Patent Bürosu, yeni marka projesi
- Sebit, Vitamin ürünü altyapısı
- ODTÜ Enformatik Enstitüsü, NET-Class Öğrenim Yönetim Sistemi
- ODTÜ Çevrimiçi Öğrenim Yönetim Sistemi
- İnönü Üniversitesi Personel ve Öğrenci Kayıt Sistemi
- İnönü Group ERP Çözümü
- Turkcell Shubuo Pop Haber Paketi
- Yapı İşleri Genel Müdürlüğü
- Harvard Üniversitesi, Berkman Center for Internet & Society, Amerika Birleşik Devletleri
- Moskova Devlet Üniversitesi, Rusya
- Sternberg Astronomical Institute, Rusya
- University of California, Berkeley
- CAIXA Bank, Brezilya
- ...

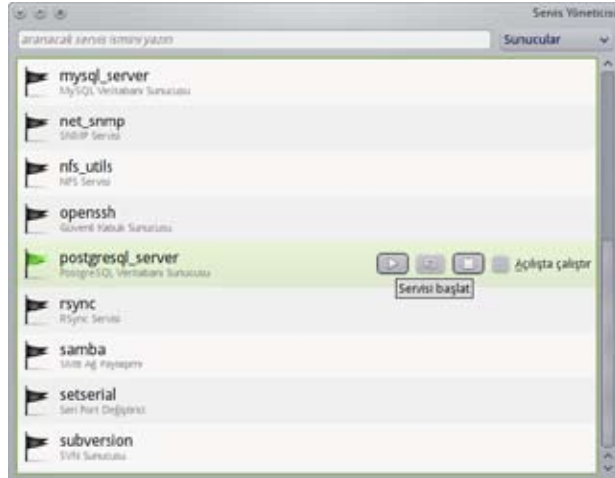
Çok etkileyici bir liste açıkçası, daha fazlasını görmek istiyorsanız, [buraya](#) tıklayarak ulaşabilirsiniz.

Haydi, PostgreSQL'i yükleyelim!

Bu kısa tanıtımın ardından artık PostgreSQL yükleme ve kullanma kısımlarına geçme zamanı geldi. Bu çalışmamızda sadece veritabanı üzerine çalışacağız. Tüm işlemlerimiz PgAdmin III arayüzüyle yapılacaktır.

Paket Yöneticisi'ni açıp, arama kutusuna postgresql yazıp aratıyoruz. Karşımıza gelen paketlerden resimde de görmüş olduğunuz pgadmin3 ve postgresql-server isimli paketleri seçip "Paket(ler)i Kur" düğmesine basarak kurulumu başlatıyoruz.

Çalışmaya başlamadan postgresql-server servisini çalıştırmamız gerekiyor. Bunun için birkaç yol mevcut ancak biz bu yazımızda tamamen grafik arayüzle halledeceğimiz her işimizi.

Uygulamalar Menüsünden "Sistem" altında bulunan "Servis Yöneticisi" isimli programı açınız ya da Alt + F2 tuşlarına basarak açılan pencereye "Servis Yöneticisi" yazarak uygulamayı başlatınız.

Resimde görmüş olduğunuz gibi postgresql-server servisini başlat düğmesine basarak başlatınız. PostgreSQL veritabanı şuanda çalışmaya başlamış durumda.

Tekrardan, Uygulamalar menüsünden "Geliştirme" başlığı altında bulunan "PostgreSQL Yönetim Aracı" isimli programı çalıştırınız.

Alt + F2 tuşlarına basarak açılan pencereye "pgadmin3" yazarak da programı çalıştırma imkanına sahipsiniz.

Pgadmin III arayüzüyle aynı anda birden çok PostgreSQL veritabanına bağlanabilirsiniz. Bundan dolayı bağlanmak istediğiniz veritabanını elle girerek ayarlamanız gerekecek. Biz kendi makinemizde kurulu olan veritabanını tanıtip çalışmalarımızı yapacağız. Bunun için menüden File – Add Server ya da resimde de kırmızı dikdörtgen içine alınmış "Add Server" düğmesine tıklayınca aşağıdaki ekran ile karşılaşacağız.

Gelen pencerede "Name" kısmına yapacağımız bağlantıya vereceğimiz ismi yazıyoruz. Ben örnek olması için bağlantı ismi olarak PardusE-Dergi yazdım. Peşinden "host" sekmesine veritabanımızın bulunduğu makinenin IP sini yazıyoruz. Veritabanı kendi makinemizde olduğu için ben buraya "127.0.0.1" yazdım. "Port" yazılı alan öntanımlı olarak "5432" yazılı gelir. Bu port PostgreSQL'in öntanımlı port numarasıdır. Değiştirmeniz mümkündür. "Username" kısmına bağlantıyı hangi kullanıcıyla yapacaksak onu yazıyoruz. Öntanımlı olarak postgres isimli bir kullanıcı oluşmuş durumdadır. Bu kullanıcının şifresi biz atayınca kadar da yoktur. O yüzden "Password" kısmını boş bırakıyoruz.

Bu alanları doldurduktan sonra "Tamam" düğmesine basarak bağlantımızı oluşturmuş oluyor ve aşağıdaki ekran görüntüsünü elde ediyoruz.

Veritabanı Oluşturma

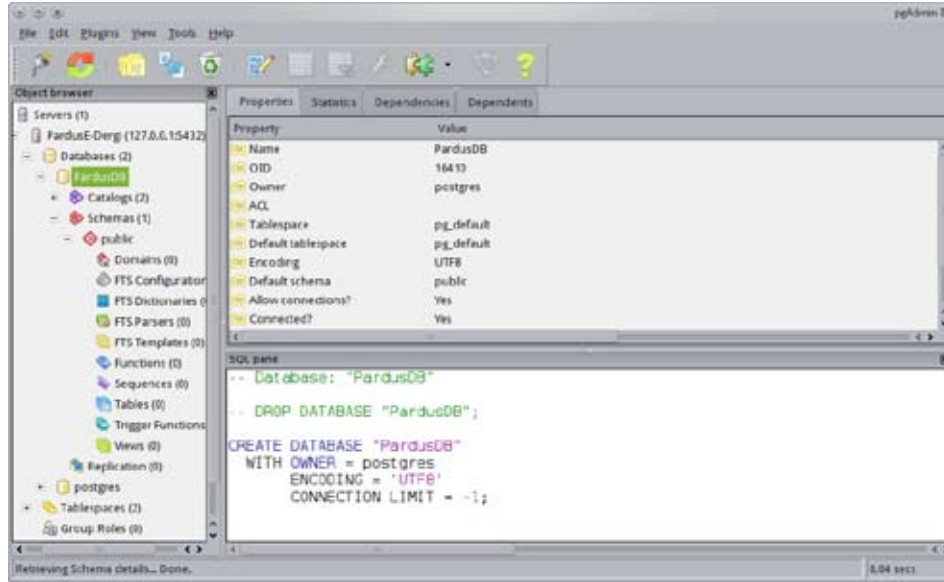
Örnek çalışma olması için kendimize PardusDB isimli bir veritabanı, "kullanıcılar" isimli bir de tablo oluşturalım. Unutmayalım; Türkçe karakter kullanamıyoruz. "Databases" yazan yere sağ tıklayarak "New Database" seçeneğini seçiyoruz.

"Name" kısmına oluşturacağımız veritabanının adını yazıyoruz. Ben "PardusDB" olarak tercih ettim. "Owner" kısmında oluşturacağımız veritabanımızın yetkili kullanıcısı kim olacak onu belirliyoruz. Eğer seçim yapılmazsa otomatik olarak "postgres" kullanıcısı ayarlanır. Şu an tek kullanıcımız olduğu için fark etmiyor.

İlerleyen yazılarımızda bu konuları daha detaylıca göreceğiz. "Encoding" kısmını "UTF-8" olarak ayarlıyoruz. Bu gireceğimiz verilerinin Türkçe karakter sorunu çıkarmasını engelleyecektir. Ayarlarımızı yaptıktan sonra "Tamam" düğmesine tıklayarak veritabanımızı oluşturuyor ve aşağıdaki ekranı elde etmiş oluyoruz.

Tablo Oluşturma

PostgreSQL'de tablolar ve diğer tüm yapılar şemaların altında saklanır. Aksi belirtilmedikçe her veri public isimli şemanın altında kayıt altına alınır. Şema özelliği epey kullanışlı bir uygulamadır. Örneğin bir firma için oluşturduğunuz bir veritabanınız ve birden fazla uygulamanız var. Bu durumda firma adına açmış olduğunuz bir veritabanı ve her uygulama için bir şema açarak verileri saklayabilirsiniz. Şimdilik yeni bir şema oluşturmadan public şeması altında çalışacağız. İlk olarak tablo oluşturalım. "Tables" yazısına sağ tıklayarak "New Table" seçeneğini seçelim.

"Name" kısmına oluşturacağımız nesne için isim veriyoruz. Burada tablomuzun ismi olacak. Tablomuzun ismini yazdıktan sonra, "Columns" sekmesine tıklıyoruz. Burada tablomuzu şekillendireceğiz. Columns sekmesinde, tablomuzda olacak sütunları ayarlıyoruz. Tablomuzda şu an için, "id, isim, soy isim" sütunları olacaktır. "id" sütununu da primary key olarak atayacağız.

Columns sekmesine tıkladıktan sonra aşağıda bulunan "add" düğmesine kullanarak sütunlarımızı oluşturalım. "add" düğmesine tıklıyoruz ve yandaki ekranı elde ediyoruz

Name kısmı tahmin edeceğimiz üzere oluşturacağımız sütunun adıdır. Id olarak atadık. Veri tipi olarak sayı saklayacağımızdan dolayı integer veri tipini seçtik. Birazdan primary key olarak atayacağımız için "not null" seçeneğini aktif ettik. Seçimlerimizi yaptıktan sonra "tamam" düğmesine tıklayarak sütunumuzu oluşturuyoruz.

Sırasıyla diğer iki sütunumuzu da oluşturuyoruz.

Diğer iki sütunu da eklemeyi bitirdikten sonra şimdi sırada primary key atamasını nasıl yapacağımıza geldi. Bunun için "Constraints" sekmesine tıklıyoruz.

Burada açılabilir menüden Primary Key seçeneğini seçiyoruz ve yanında bulunan "ADD" düğmesine tıklıyoruz.

Açılan pencerede Name kısmına oluşturacağımız Primary Key'in adını yazıyoruz. İsim kısmını yazdıktan sonra yanda bulunan Columns sekmesine geçiyoruz. Bu kısımda hangi sütunumuzun primary key olarak atanacağına karar veriyoruz.

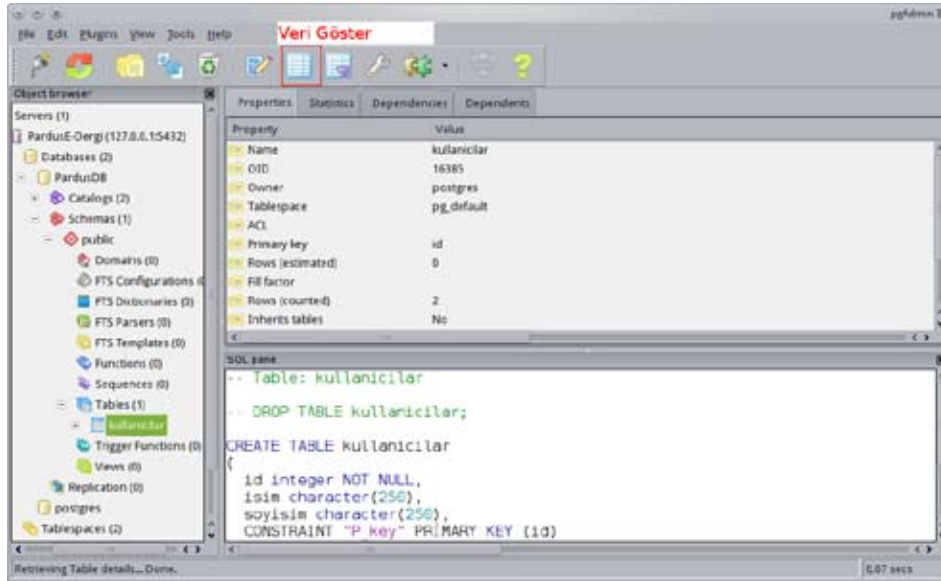
Açılabilir menüden "id" seçeneğini seçip "add" düğmesine tıklıyoruz. Artık tablomuzda primary key var. Bu alandan aynı zamanda diğer kısıtları da ekleyebilirsiniz.

Gerekli atamamızı yapınca “tamam” düğmesine tıklıyoruz ve tablomuzu oluşturduğumuz ekrana geri dönüyoruz, aynı zamanda oluşturduğumuz primary key burada da görülmektedir.

“Tamam” düğmesine tıklayarak tablo oluşturma işlemini başarılı bir şekilde sonlandırıyoruz.

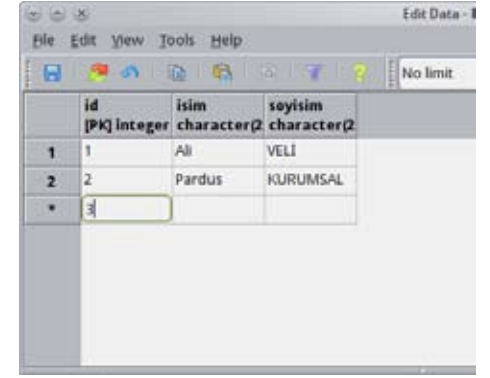
Tablo Görüntüleme ve Veri Girme

Artık “tables” seçeneği altında bir adet tablomuz bulunmaktadır. Bundan sonra tablomuza grafik ekran kullanarak veri gireceğiz. Bununla beraber yedek alma ve aldığımız yedeği tekrar yükleme işlemlerini nasıl yapacağımızdan bahsedip yazımızı noktalayacağız.

Tablomuzaya veri girmek için önce tablomuzu görüntülemeliyiz elbette ki. Bunun için iki farklı yolu kullanabiliriz. Bunlardan biri tables sekmesi altında bulunan tablomuzun ismine sağ tıklayarak gelen menüden “View Data” seçeneği içinde bulunan seçeneklerden sizin için en uygun olanı seçmek. Diğer yolsa, grafik ekranda tablomuz seçiliyken kırmızı dikkörtgen içine almış olduğum veri göster düğmesine tıklamak.

Resimde gördüğünüz gibi ben tablomuza iki adet veri girdim. Veri girmek ofis programlarında bulunan hesap tablolarına veri girmekle aynı. Tek yapmanız gereken, ilgili kutucuğa tıklayınız ve girmek istediğiniz veriyi giriniz. İster “kaydet” düğmesine tıklayarak ister CTRL+S kısayoluyla, isterseniz de çıkarken tablonuzun son halini kaydedip çıkabilirsiniz. Fark ettiğiniz üzere veri girmek herhangi bir ofis programından daha zor değil.

Yedekleme ve Yedek Alma

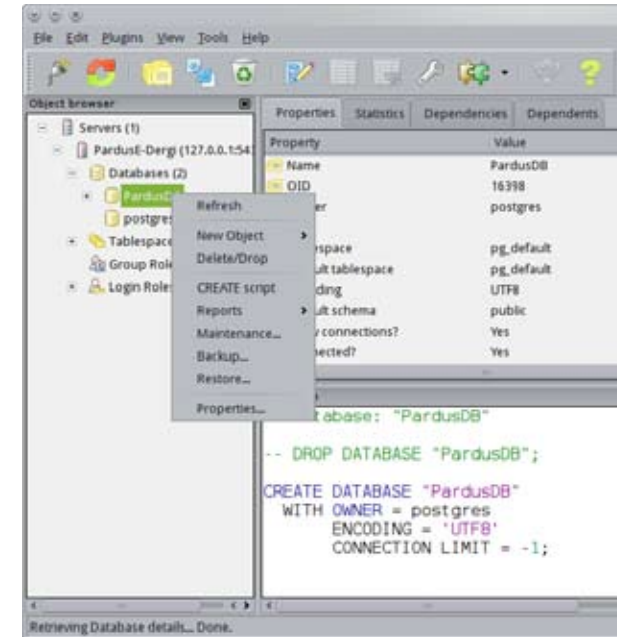
PostgreSQL size birçok değişik yedekleme olanağı vermektedir. Veritabanı bazında, şema bazında, tablo bazında olmak üzere, biz üç basit kısma ayırıp ilgileneceğiz. Eğer birden fazla şemanız varsa, veritabanı bazında yedekleme

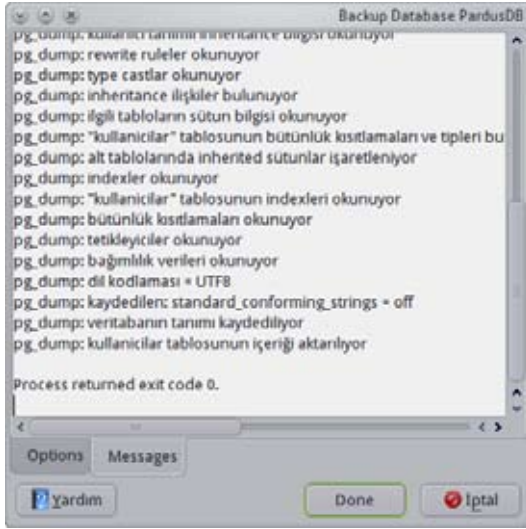
almak önerilmez. Ama biz bugün veritabanı bazında yedekleyeceğiz ve geri yükleyeceğiz.

Object Browser alanında (en solda bulunan alan) veri tabanımızın adına sağ tıklayarak “Backup” seçeneğini seçiyoruz.

Karşımıza yedekleme penceresi geliyor.

Filename kısmına oluşturacağımız yedek dosyasının adını şu şekilde “*.backup” yazıyoruz, aşağıda üç tip yedek alma yönetimini seçme hakkı size veriliyor.

Compress: PostgreSQL kendi sıkıştırma yönetimini kullanarak, aldığınız yedeği sıkıştırır. Aldığınız yedeğin en az alan kapladığı metot yöntemidir.

Tar: Aldığınız yedek tar yedekleme yöntemiyle sıkıştırılır. Bundan dolayı isterseniz, ark ile backup dosyasının içeri açıp, scriptleri alabilirsiniz.

Plain: Bu seçenekte alacağınız yedeği detaylandırabiliyorsunuz. Sadece veriler mi olsun, yoksa triger devre dışı bırakılsın mı gibi seçenekleriniz mevcut.

Biz compress seçeneğini değiştirmeden devam ediyoruz. Yedek dosyamızın adını yazdıktan sonra "tamam" düğmesine tıklayarak yedek alma işlemini başlatıyoruz.

Yedek alma işleminin sonunda bize rapor şeklinde yukarıda ekran gösteriliyor. Pencerenin altında gördüğümüz "code 0" yazısı, veritabanı yedeğinizin sorunsuzca alındığını göstermektedir. Eğer yedek alma işleminde hatalar oluşmuşsa, burada sıfır yerine bir yazacaktır.

Yedekleme ve Yedek Dosyasını Geri Yükleme

Almış olduğumuz yedek dosyamızı sistemimize geri yüklemeyi deneyeceğiz şimdi. Bunun için object browser penceresinde veritabanınızın adına sağ tıklayın ve "Delete/Drop" seçeneğini seçin. Bu seçenekle veritabanınız sisteminizden silinecektir. Gerçek hayatta kullanırken çok dikkat edilmesi gereken bir komuttur.

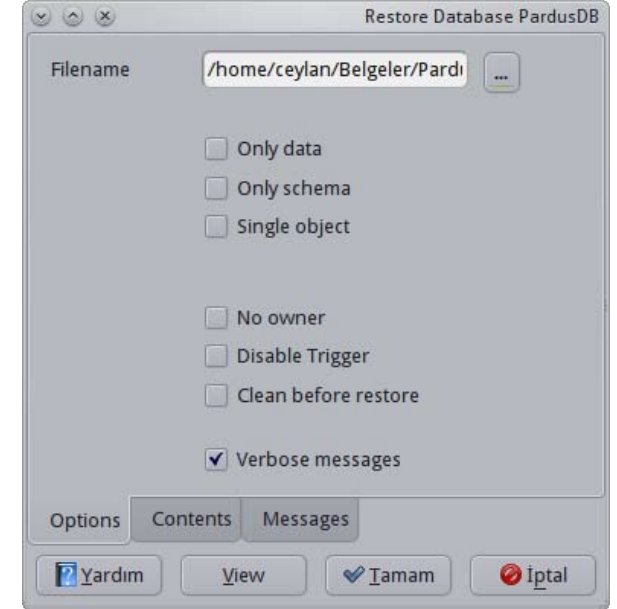
Veritabanımızı şu an silmiş bulunuyoruz. PostgreSQL'in bir kötü özelliği burada karşımıza çıkıyor. Yedeğimizi yüklemekten önce veritabanını yeniden oluşturmamız gerekiyor. Sadece veritabanını oluşturacağız, başka bir ayarla ilgilenmiyoruz.

Yukarıda daha önce anlatmış olduğum gibi PardusDB isimli veritabanını oluşturunuz. Şimdi bu oluşturduğumuz veritabanına sağ tıklayın ve Restore

seçeneğini seçiniz. Filename kısmında almış olduğumuz yedek dosyasını göstereceğiz.

Bunun için yanında bulunan, üstünde üç adet nokta simgesi olan düğmeye tıklıyoruz ve gelen ekranda yedek dosyamızı seçerek devam ediyoruz.

Yedek dosyamızı yeniden yüklemekten önce bize bir kısım seçenekler sunulmaktadır. Bu seçenekler sayesinde yedek dosyamızın ne şekilde geri yükleneceğine karar verebiliyoruz.

Eğer hiçbir seçeneği seçmezseniz, yedek dosyanızı nasıl aldıysanız o şekilde geri yüklenir. Ben bu şekilde kullanmanızı tavsiye ederim.

Herhangi bir değişiklik yapmadığımız için yedek dosyamızı yeniden yüklemek için sadece "tamam" düğmesine tıklayınız.

Aynı yedek alma işleminde olduğu gibi size bir rapor penceresi sunulacaktır. Burada "code 0" yazıyorsa yeniden yükleme işleminiz başarıyla sonuçlanmış anlamına gelmektedir.

Eğer sıfır yerine bir yazısı varsa bu hata olduğu anlamına gelir ve raporda hatanın tam olarak nerelerde meydana geldiği açıkça belirtilecektir.

Yazımızı burada bitirmeden önce küçük bir uyarıda bulunmadan geçmetelim. Eğer yedekten yükleme yapacağınız dosyanız çok büyükse, veritabanının geri yüklenmesi makinenizin gücüne bağlı olarak uzayacaktır. İşlemin bitimini beklemenizi tavsiye ederim.

Pardus Yaz Stajı Projeleri

Özgürlükçin e-dergimizin 26. sayısında 2010 Pardus yaz stajyerlerimizi tanıdık ve hikayelerini dinledik. Staj süresince neler yapmaya çalıştıklarını gördük, ayrıntılarını öğrendik. Sıra, yaz stajının dikkat çeken projelerinde son durumu öğrenmeye geldi.

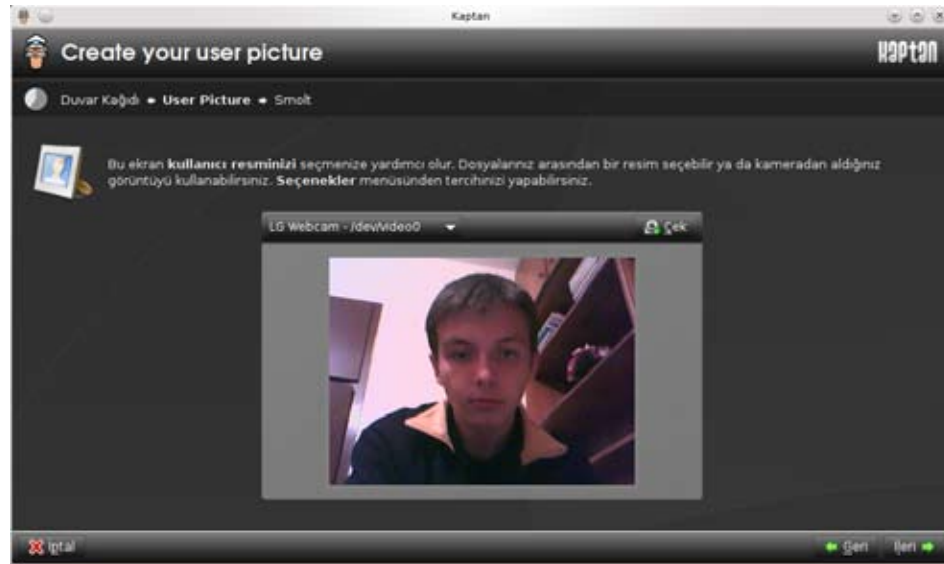
Bakalım staj projelerinde son durum nedir? Ne kadarı bitti, hangileri yapım aşamasında?

Kaptan Kamera

Yazarı: Barış AKKURT

Bitirilme Oranı: %100

Durumu: Pardus 2011'e dahil edildi

Kurulum sonrası ilk ayarların yapıldığı araç olan Kaptan ile, bilgisayara bağlı kamera üzerinden kullanıcının fotoğrafını çekerek avatar olarak kullanabilmesini sağlamayı amaçlayan proje, %100 bitirilme oranına ulaştı ve Pardus 2011'deki yerini aldı.

Şu an beta aşamasına ulaşmış olan Pardus 2011 sürümüyle beraber gelen Kaptan aracılığıyla projeyi deneyebilir/kullanabilirsiniz.

Engelsiz Pardus

Yazarı: Eda Okur

Bitirilme Oranı: %100

Durumu: 2011 ile sunulması planlanıyor

Engelli kullanıcıların Pardus'u daha rahat kullanabilmesini amaçlayan bu projeye ekran koruyucu, büyüteç, sesli klavye ve fare gibi yardımcıların Pardus ve KDE entegrasyonunun sağlanması isteniyordu. Son raporlara göre tamamlanmış durumda olan bu projenin, Pardus 2011 sürümüyle beraber kullanıcılara sunulması planlanıyor.

Beyin 2

Yazarı: Engin MANAP – Ufuk UZUN – Ahmet AYGÜN

Bitirilme Oranı: %100

Durumu: Kullanıcılara sunuldu (Beta)

Kağıt Kesiği (Papercut) arayüzü olarak yola çıkan proje, başlangıçta, Pardus deneyimini olumsuz etkileyen minik kozmetik hataların 2011 sürümünden önce bulunmasını sağlamayı hedefleyen bir web arayüzünün oluşturulmasını amaçlıyordu.

Zamanla büyüdü büyüdü, forum ile entegrasyonu geliştirildi, fikirlere resim ekleme özelliği eklendi, evet/hayır ve kararsız şeklinde üç oy seçeneği eklendi, fikir tekrarını engelleyici özellikler eklendi, yönetim arayüzü geliştirildi, kocaman oldu, Beyin 2 oldu.

Kurtarma Modu

Yazarı: Mehmet Burak AKTÜRK

Bitirilme Oranı: %90

Durumu: 2011 ile sunulması planlanıyor

Kurtarma Modu denildiğinde “Yalı’da zaten bu özellik yok mu?” sorusu geliyor akıllara. Var, var olmasına ancak, Yalı’ya entegre bir sistem olması ve X-Window grafik arayüzünü kullanıyor olması, hem Yalı kodlarının şişmesine hem de kurtarma modunun yavaş çalışmasına neden oluyordu.

Yeni geliştirilen kurtarma modu ile bu sorunlar aşıldı ve projenin 2011 ile kullanıcılara sunulması planlanıyor.

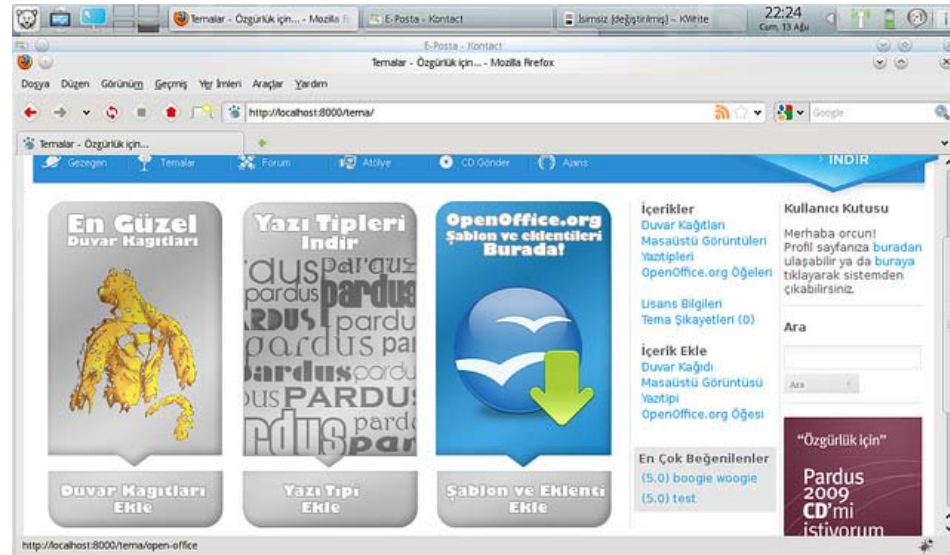
Tema

Yazarı: Orçun AVŞAR

Bitirilme Oranı: %100

Durumu: Özgürlükçin 3.0 grafik çalışmaları başlamadığından yayına alınmadı.

Özgürlükçin’e ait Tema bölümünde çeşitli iyileştirmeler yapılmasını, Özgürlükçin Tema bölümü ile Kde’deki tema bileşenlerini yüklemeyi sağlayan bölümlerin

entegrasyonu gibi hedefleri olan proje, tamamlandı ve yayına girmek için Özgürlükçin sitesinin 3.0 sürümüne ait grafik çalışmalarını bekliyor.

PardUSB

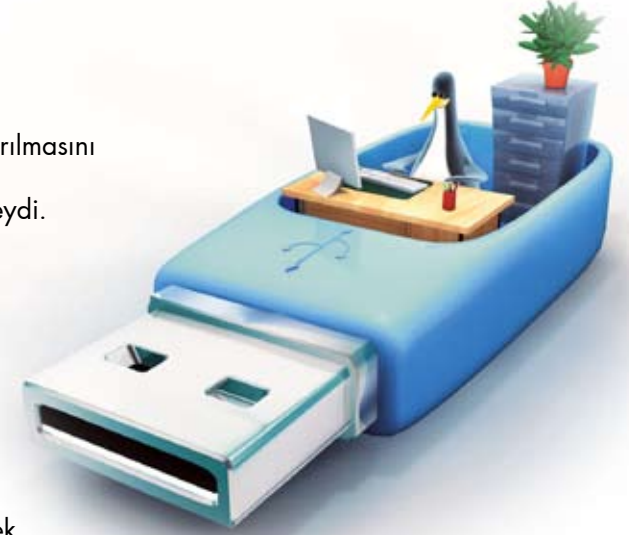
Yazarı: Alper TOKGÖZ

Bitirilme Oranı: %100

Durumu: 2011 ile sunulacak

Pardus DVD kalıbının USB’ye yazdırılmasını ve USB’den Pardus kurulumunun kolaylaşması herkesin istediği bir şeydi.

Bu proje, tamamlandı ve Pardus 2011 sürümüyle beraber kullanıcılara sunulmasına karar verilmiş durumda.

Encrypted Home Folder

Yazarı: Adil AKBAŞ

Bitirilme Oranı: %40

Durumu: 2011’e dahil edilmeyecek

Ev dizinini şifreleyerek kişisel bilgilere izinsiz erişimi engelleyen uygulamanın Pardus’a entegrasyonunu hedefleyen proje, henüz tamamlanamadığı için, Pardus 2011’e dâhil edilmesi planlanmıyor.

Guest Login

Yazarı: Mesutcan KURT

Bitirilme Oranı: %100

Durumu: 2011 ile sunulacak

Kullanıcının, bilgisayarda hesabı olmasa bile giriş yapabilmesini hedefleyen “Guest Login (Misafir Hesabı)” projesi, misafir kullanıcıların sisteme dair ayar-bilgilere müdahale edememesi ve aynı anda birden çok misafir kullanıcının oturum açabilmesi gibi detayları içeriyor.

Proje, son raporlara göre tamamlanmış durumda. Pardus 2011 sürümüyle kullanıcılara sunulacak.

GsoC Projeleri

System-wide Backup and Iso Creation Tool

Yazarı: Saravanan SUNDARAMOORTHY

Bitirilme Oranı: %30

Durumu: 2011'e dâhil edilmeyecek

Çeşitli sistem araçları yardımıyla, kullanıcıların kolayca o anki sistemlerinin görüntüsünü alıp bu görüntüyle Kurulan ya da Çalışan CD/DVD hazırlamalarını hedefleyen proje, tamamlanamadığı için 2011'e dahil edilmeyecek.

Snapshot and Monitoring Tool for KDE4 Settings

Yazarı: Jain Basil ALIYAS

Bitirilme Oranı: %100

Durumu: 2011 ile sunulması planlanıyor

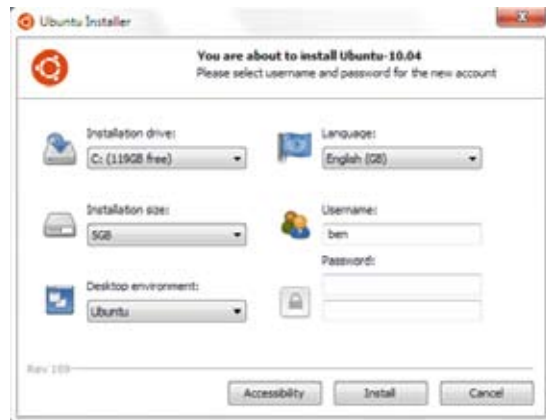
Kde ayarlar dosyalarındaki değişiklikleri takip etme, değişiklikleri yedekleyebilme, paylaşabilme ve geri alabilme için gerekli altyapının ve kullanıcı arayüzünün oluşturulmasını hedefleyen proje, an itibariyle tamamlanmış durumda ve 2011 ile kullanıcılara sunulması planlanıyor.

Application for Wubi-like Installer for Pardus

Yazarı: Ahmet Alp BALKAN

Bitirilme Oranı: %100

Durumu: 2011.2 ile sunulması planlanıyor

Pek çok kullanıcının "Ubuntu'da var da bizde niye yok?" dediği bir araç Wubi. Yeni kullanıcı adayları için, Windows üzerinden program kurarmış gibi Linux kurup denemeyi, böylece de kullanıcı adayının sistemini riske atmadan ve disk bölümlendirme gibi görece sıkıntılı konularla uğraşmadan Linux ile tanışmasını sağlıyor. Wubi benzeri kurulum aracının oluşturulması ve entegrasyonunu

hedefleyen proje, tamamlanmış durumda ancak Pardus 2011.2 ile kullanıcılara sunulması planlanıyor.

Installation Support for Live CD

Yazarı: Sarath Lakshman

Bitirilme Oranı: %100

Durumu: 2011 ile sunulması planlanıyor

Çalışan CD'den kurulum yapma, kullanıcıların diğer dağıtımlarda görüp özendiği, Beyin'de en çok fikir tekrarı yaratan, IRC ve kullanıcı listesinde en çok dile getirilen özelliklerden biri olarak kaldı uzun süre. CD kalıbındaki yer sıkıntısı nedeniyle hep geliştirilemeyecek bir özellik olduğu söyleniyordu ancak 2011 sürümü ile kurulum için DVD kalıbının tercih edilmeye başlanmasıyla yer sıkıntısı aşıldı.

Proje tamamlanmış durumda ve Pardus 2011 Sürüm Adayı (RC - Release Candidate) ile kullanıcılara sunulacağı söyleniyor.

“Yaptığınız bir şey, bazen çok sonra bile sizi mutlu edebiliyor”

Özgürlükçin topluluk yönetimindeki görevlerini başarıyla yerine getiren Anıl ÖZBEK, Pardus’u, Özgürlükçin’i, özgür yazılımla ilişkisini ve kendisini anlatıyor...

Klasik bir soruyla başlamak ister misiniz? Anıl ÖZBEK kimdir?

1985 Artvin doğumluyum. Ben birkaç yaşlarındayken İstanbul'a geldik. Eğitim ve gezi için diğer illerde geçen zamanımı göz ardı edersek, o zamandan beri İstanbul'da yaşıyorum. Eğitimimi tamamladıktan sonra kendimi bir öğretmen adayı olarak buldum ama henüz gerçekten öğretmen olabilecek/olmak isteyen biri miyim, emin değilim.

Bilgisayarla ilk defa okumayı yeni yeni çözdüğüm zamanlarda, evde bulunan ve pek fazla megahertz bulunmayan eski bir makineyi kullanarak tanıştım. Birlikte pek zaman geçiremeden aramızdan ayrılmak zorunda kaldı kendisi, ben de bundan sonra bilgisayar (oyun diye fısıldıyor) ihtiyacımı çoğu çocuk gibi 8 bitlik atarilerle karşıladım, çok oyunlu kasetler, klasik oyunlar, basmayan tuşlar çocukluğumun önemli hatıralarından. Lisede hazırlıktaiken bir P3 450 makine aldık ve o günden sonra bilgisayar bir şekilde her zaman hayatımın içinde oldu.

Artistanbul'a katılma maceranızı ve oradaki ortamın nasıl olduğunu söyler misiniz?

Son 5,5 aydır yaptığım işe, Özgürlüklüçin üzerinden tanıştığım Ali İŞİNGÖR ile yaptığımız bir görüşme sonrasında başladım. İşim Pardus ile de yakından ilgili olduğundan çalıştığım süre boyunca çok eğlendim. Ofisin evimden uzak bir yerde olmasının dışında bütün özellikleri çok güzeldi. Gerçi gerçek anlamda ilk işim olduğu için çok fazla bir şey söyleyecek ya da karşılaştırma yapabilecek verilere sahip değilim ama her şey "olması gerekenden" çok da farklı değildi bana göre.

Ofiste nasıl çalışmak istiyorsanız, öyle çalışıyorsunuz. Sabit saatler yok, haber vererek istediğiniz gün işten izin alabilirsiniz, hemen her konuda sohbet edebileceğiniz donanımlı insanlarla birliktesiniz her zaman. Kilo derdiniz yoksa her an yemek, tatlı, dondurma, çikolata yiyebilirsiniz. Yeteneğinize güveniyorsanız mutfak da kullanabilir, içecek kültürünüzü de genişletebilirsiniz.

Özgürsünüz, ofisi istediğiniz gibi düzenleyebilirsiniz, aynı şekilde bir sabah geldiğinizde kendinizi yanlış ofise mi geldim sorusuyla baş başa bulabilirsiniz. CTRL+ALT+L'nin neden önemli bir tuş kombinasyonu olduğunu bilmiyorsanız, kesin öğrenirsiniz. Türkiye'nin değişik yerlerine seyahat ederek yeni insanlarla tanışabilir ve yeni yerler görebilirsiniz. Yolunuz o taraflardan geçerse uğramanızı tavsiye ederim.

Esenyurt'tan Cihangir'e giderken neler yaşıyorsunuz?

76D ile seyahat etme şansı bulanların yakından bileceği şeyler yaşıyorum. Sabah ilk duraktan binmediğim için ayakta geçirdiğim süre boyunca müzik dinliyorum, oturduğumdaysa çantama dergi, kitap ne attıysam onları okuyorum. Benim için akşam eve dönüş daha zevkli oluyordu. Dönüşte ilk duraktan bindiğim için 76D'yi kendim için tekerlekli bir sinema salonuna çeviriyordum. İki saati bulan yolculuğa her gün katlanabilmemi sağlıyordu izlediğim güzel filmler. Kola, cips, mısırla filmlere eşlik de etmek istiyordum ama abartı olabileceğinden yapmadım bunu hiç.

CeBIT'te yaşadığınız en ilginç 3 olay nedir?

Uzun zamandır görmediğim üniversiteden sınıf arkadaşlarımdan birini görüp, sohbet etme şansı bulmam, üniversiteden bir başka sınıf arkadaşımınsa bizim

standa uğramış olmasına rağmen kıl payı kaçırmam. Sınıfımın yarısı bir araya gelecekti neredeyse ama kismet olmadı.

Pardus standı ve birkaç stand dışında CeBIT'in amacına hizmet edemiyor oluşunu görmem. Yıllardır ziyaretçi olarak dahi gitmememin nedeni de buydu sanırım.

Özellikle son günlerde boğazımın yorgunluğundan konuşamayacağımı hissetmeme rağmen gelen her yeni ziyaretçiye Pardus'u anlatabilmem.

Grafik uygulamalarıyla iç içe olduğunuzu biliyoruz. Günlük işlerinizde, hangi grafik uygulamalarını kullanıyorsunuz?

Çizim konusunda yeteneğim yok ama grafikte hobi olarak uğraşıyorum yine de. Uzun zamandır pek fazla uğraşmadım çizimle ama zamanım oldukça bir şeyler yapmak isterim yine. Pardus depolarındaki GIMP, UFRaw, Gwenview ve KolourPaint günlük ihtiyaçlarım için sıkça kullandığım uygulamalar. Bunun dışında yine depolarda bulunan Inkscape ile MyPaint'i ve oyun alanımdaki birkaç grafik aracını daha kullanıyorum zaman zaman.

Özgür yazılımlarla ilgili çalışmalarda motivasyonunuzu yüksek tutan etkenler neler?

Bir çalışma yaparken kesinlikle yeni bir şeyler de öğreniyorsunuz. Öğrenmeyi de kim sevmez ki? Yaptığınız şey sizden başka kimsenin işine yaramasa bile insanın kendisi de öyle hafife alınacak biri değil bence :). Ayrıca yaptığınız bir şey bazen çok sonra bile sizi mutlu edebiliyor bir şekilde, bunu gördüm ben. Şu an anneme, "Anne bırak şu el işini gözüne yazık!" dediğim ama onun yine bırakmadığı ve severek yaptığı gibi, ileride çocuklarım ve torunlarım da bana "Moruk, bırak şu özgür yazılımı gözüne yazık!" dese de sanırım yine severek uğraşabilecek kadar motivasyonum olacaktır.

Öğretmenlik mezunusunuz. Bir yandan da Pardus camiasında sevilen birisiniz. Kariyer planlarınızda bu ikisi nasıl bir dengede duruyor?

Herkes gibi ağırlığı kimi zaman bir tarafa kaydırıp sonunda kendimce bir dengeyi tutturabileceğimi düşünüyorum. Şu an telaffuzunu hiç de sevmediğim kariyere ağırlık vereceğim.

Boş zamanlarınızda neler yaparsınız?

Yapması zevkli ama anlatması pek sıkıcı olan herkesin yaptığı sıradan şeyler. Boş zamanlarımda hazine avına çıkıyorum, yeryüzüne düşen meteor parçaları üzerine araştırma yapıyorum, atomları üçe beşe bölüyorum şeklinde bahsedebileceğim ilginç bir uğraşım yok. Arkadaşlarımla gezme, birlikte bir şeyler yapma ve bir kitap okuma boş zamanlarım için yeterli geliyor.

Bir gününüzü nasıl geçirirsiniz?

Bir gün çok çabuk geçiyor ya da ben bazı şeyler için çok fazla zaman harcadığımdan bana öyle geliyor. Nasıl başarıyorsam her zaman ertesi gün için yapılacak işlerim azalacağına daha fazlası oluyor :). Daha güzel bir şekilde yapılacaklar listesi çıkarıp biraz daha düzenli günler yaşamalıyım.

Pardus ile nasıl tanıştınız, Pardus'a kullanma nedenleriniz nelerdir? Kısacası neden Pardus?

Pardus'tan önce de GNU/Linux dağıtımları kullandığım dönemler olmuştu ama GNU/Linux, Pardus ile birlikte kullandığım birincil ve tek işletim sistemi oldu. Bunda Pardus'un tüm ihtiyaçlarımı karşılayabilmesi etkisi büyüktür.

Pardus'u ürün olarak çıktığı ilk günlerden itibaren isim olarak biliyordum. 2006 ve sonraki yıllarda FotoKritik ve günlüğü üzerinden fotoğraf çalışmalarını takip ettiğim A. Murat EREN'in de bendeki Pardus ilgisini ve bilgisini artırdığını rahatlıkla söyleyebilirim.

2007'de, kesin olarak özgür işletim sistemleri kullanmaya karar verdiğimdeyse kullandığım bilgisayar 64 bitlik bir işlemciye sahip olduğundan tercih ettiğim dağıtım Fedora 7 64 bit oldu. Fedora'yı kurar kurmaz bana göre olmadığını anladım ve bilgisayarıma Pardus 2007.2'yi yükledim. Pardus'ta kendimi evimde gibi rahat hissettim ve hâlâ aynı durum geçerli.

Bill Gates, işletim sistemi ve oyunlar yapmayı düşündüğüm çocukluk dönemlerimde kahramanlarımdan biriydi. Sonrasında yazılımların çoğunun özgür olmasının daha

iyi olacağı fikrinin kafamda oluşması ve bazı önemli konuları daha iyi anlamamla birlikte, özgür bir işletim sistemi olan Pardus'u kullanmamın ve ona verebileceğim katkıları sunmamın hem benim hem de diğer herkes için daha iyi olacağına karar verdim.

Şu an Pardus'un hem kullanıcıların kullanabileceği bir işletim sistemi hem de geliştiricilerin destek verilebileceği özgür bir proje olarak en doğru tercihlerden biri olduğunu düşünüyorum.

Pardus 2011'e eklenmesini en çok istediğiniz özellikler nelerdir?

Aslında bir beyin yöneticisine sorulmaması gereken sorulardan biri bu :). Pardus 2011 ile birlikte bir işletim sistemimden beklentilerimin pek çoğu gerçekleşmiş olacak, bunda Pardus geliştiricilerin çalışmalarının ve KDE'nin yavaş yavaş tam özellikli yapısına kavuşuyor olmasının etkisi büyük.

2011 için yetişmese de sonraki sürümlerde gerçekleşeceğine emin olduğum birkaç özellik ve yeniliği de sıralayayım tam olsun:

- KDE ve LibreOffice paketlerinin küçücük, minicik, sevimli alt paketlere bölünmesi.
- Öntanımlı olarak grafik arayüzlü bir ekran kayıt aracının gelmesi.
- Öntanımlı olarak basit bir ses kayıt aracının gelmesi.
- Paketlenmesi için istekte bulunduğum oyunların depoya eklenmesi :).

Sanırım birkaç madde daha ekleyebilirim ama bunun yerine bunlardan bir veya birkaçının gerçekleşmesi için bir şeyler yapmaya çalışmak daha doğru olacaktır.

Pardus 2011'deki Paket Yöneticisi hakkındaki görüşleriniz neler?

2011 sürecinde olması gerektiği gibi olan programlardan biri olmaya çok yaklaştı Paket Yöneticisi. Gökmen GÖKSEL'i tebrik ederim, iyi iş çıkarıyor Paket

Yöneticisi'nde. Beyin arayüzünde Paket Yöneticisi ile ilgili girilen pek çok özellik isteği ya gerçekleşti ya da eli kulağında.

Paket Yöneticisi'nin uygulamaların ekran görüntülerini göstermesi ve uygulamaların oylanmasına izin vermesi çok önemli iki özellik. Chromium'daki gibi menülerden temizlenmiş sade arayüz benim hoşuma gidiyor.

Paket Yöneticisi, bundan sonrasında umarım daha fazla kişileştirmeye, özelleştirmeye ve sosyalleşmeye izin verecek bir yapıya kavuşur. Bu da bazı uygulamalardaki gibi eklenti desteğiyle gerçekleştirilebilir belki. Örneğin:

- Paket tanıtımını uygulamanın kendi sitesinden, Özgürlükçin'den, PardusWiki ya da herhangi bir siteden görüntüleyebileceğim bir eklenti ya da özelleştirme,
- Uygulamayı, paketi ya da paket tanıtımını Paket Yöneticisi üzerinden sosyal medyalar üzerinde bir notla paylaşabileceğim bir düğme,
- Paket Yöneticisi'nde bir paket arandığında ve bulunmadığında "Google'de aramak ister misiniz?", "Paket isteğinde bulunmak ister misiniz?" gibi sadece birer bağlantıdan ibaret ama önemli çözümler öneren özelleştirmeler,
- Depoya yeni eklenen uygulamaların kolay bir şekilde takip edilmesine yardımcı olabilecek eklentiler, özelleştirmeler,
- Uygulamaların lisanslarının ne olduğunun görülebilmesi, paketler yüklenirken bu lisansların kabul edilip edilmediğinin sorulması, kabul edilen lisansları sonraki paket kurulumlarında da kabul et gibi hayat kolaylaştıran seçenekler,
- Kullanım alışkanlıklarına göre yeni uygulamaların kurulmasına ya da kurulmuş ama hiç kullanılmamış uygulamaların kaldırılmasına dair öneriler
- Evde ekmek bitmesi halinde marketten ekmek alınmasına yönelik bir mekanizma
- Paketler yüklenirken açık hata kayıtları varsa bunlara yönelik bilgilendirme yapılabilmesine yönelik bir seçenek, Paket Yöneticisi üzerinden bir uygulamaya dair hata kaydı açılmasına yardımcı olabilecek bir bağlantı

Kendime engel olamıyorum, duramıyorum ama burada sonlandırayım :). Bunların Beyin üzerinden girilip incelenmesi daha güzel olacaktır.

Pardus için bir proje geliştirmeniz istenseydi, ne yapardınız?

Geliştirmemi istedikleri projeyi? Şaka bir yana, Pardus ya da diğer özgür yazılımlar sizden bir şeyler geliştirmenizi isteyecek yapıda değiller bence.

Sadece sizin onları kullanırken gördüğünüz eksikleri gidereceğiniz (ya da görmek istediğiniz yeni özellikleri kazandırabileceğiniz) yönleri vardır. Bir geliştirici paketler sayfasıyla ilgili çalışmalar yapıyor, bir geliştirici ilgilendiği uygulamaları daha kolay paketleyebilmek için PiSi Actions API'ye bir yama hazırladı, geçen sene 64 bit sürümü çalışmaları yapıldı, bu sene tüm masaüstü ortamlarına verilen desteğin iyileştirmelerine yönelik çalışmalara başlandı. Bunlar ilk aklıma gelenler sadece, örnekler çok.

Ben de Pardus özelinde bir şeyler yapabiliyor olsaydım KNazar için bir programcık ve PisiYap, Pakito, Easy RPM Builder benzeri/birleşimi bir paket yapım uygulaması yazmak isterdim.

Neden Milky? Milky'nin gelişimi hakkında neler düşünüyorsunuz?

Milky, zevklerime hitap ettiği için çıktığı günden bugüne en çok kullandığım simge temalarından biridir. Bu yüzden Milky'nin geçtiği her yerde az çok bu beğenimi ifade ediyorum. Milky'nin gelişimini başarılı buluyorum, projenin tanıtımı için açılan KDE-Look sayfası da Milky'nin bilinirliğini artıracak güzel bir adım oldu. Umarım Milky'nin hem ilk sürümünün hem de şu anki sürümünün gelişimi sürer.

Herhangi bir sebeple Pardus'ta çözemediğiniz bir sorununuz olup da Windows'a geçmeniz gerekiyor mu? "Pardus'ta keşke şunu da yapabilsek" diye imrendiğiniz bir şey var mı?

Pardus'ta yapamadığım şeylerin çoğu şey zaten diğer özgür ya da kapalı kaynak işletim sistemlerinde de yapamadıklarım. Bu yüzden şu an özellikle şudur diyebileceğim bir tane aklıma gelmiyor. Uzun zamandır kapalı kaynak oyunlar oynamıyorum özgür oyunlar yeteri kadar zamanımı aldığı için ama Windows işletim sistemi için yazılmış ve GNU/Linux sürümü bulunmayan uygulama ve oyunlar için Wine son derece ideal. Benim son kez özellikle Windows'u açmamın sebebi BIOS/firmware güncellemesiymiş sanırım.

Pardus'un en sevdiğiniz ve sevmediğiniz üç özelliği nedir? Sevdiklerinizin çok daha fazla olduğunu biliyoruz ama :))...

Pardus'un sevdiğim üç özelliği; hızlı, güvenilir ve özgür olmasından daha çok Pardus'un bir parçası olmam, bir parçası olmaktan hoşlanmam ve onun için bir şeyler yapmanın beni iyi hissettirmesi. Pardus hakkında sevmediğim özellikleri

konusu geçtikçe ya da doğru zamanı olduğuna inandığım zaman ilgili olduğunu düşündüğüm yerlerde belirtiyorum, çoğu da kısa sürede çözüme kavuşuyor. Şu an üç sevmediğim özelliği tamam etmek için düşünmektense sıradaki sorularınızı cevaplamayı isterim.

Bilgisayarınızı açtığınızda yaptığınız ilk iş ve açtığınız ilk uygulama?

Uzunca bahsedeyim. Güç düğmesine basıyorum, GRUB ekranından Pardus'u seçiyorum. Açılış animasyonunu izliyorum, eğer canım açılış animasyonunu izleme istemiyorsa metin ekrana düşüyorum, aklımda da bilgisayarda yapacaklarım oluyor bu esnada. KDM ekranına geldiğimdeyse benden başka kimsenin

bilmediğine inandığım parolamı giriyorum, o an dalgın değilsem tek seferde girebiliyorum parolamı. Pardus 2009'deyken KDE açılış ekranının arka planındaki çembersel çizgiler üzerinde üçgensel fare hareketleri yapıyordum simgeler tek tek belirmesini sürdürürken, 2011 ile birlikte bunu yapmayı bıraktım. Merhaba niyetine ilk önce KDE Cüzdan Yönetici geliyor, pek çok uygulamaya tek tek parola girmekten beni kurtardığı için ses etmiyorum ama her seferinde alacaklı gibi masaüstünde beklemesi beni rahatsız ediyor biraz. Daha sonra da Chromium ve Dolphin beni nereye sürüklerse o yöne doğru maceraya başlıyorum.

Pardus dışında kullandığınız/beğendiğiniz bir dağıtım var mı?

Pardus dışındaki işletim sistemleri ve dağıtımlarını da denemeyi çok istiyorum ama pek zamanım olmuyor ne yazık ki. Pardus 2009, Pardus 2011, kapalı kaynak bir işletim sisteminin sondan bir önceki sürümü ve kapalı kaynak bir işletim sisteminin son sürümü bilgisayarla ilgili tüm zamanımı dolduruyor. Zaman bulabilsem Arch ve Ubuntu'ya bakmak isterim, ayrıca sabit diskimin bir köşesinde de Haiku ve Plan 9 gibi işletim sistemlerinin olmasını isterim kurcalayabilmek için.

KDE mi GNOME mu?

Tabii ki KDE, hiç üç harfli bir masaüstü ortamıyla beş harfli bir masaüstü ortamı bir olur mu? Bu durum özellikle bu masaüstü ortamlarının kareleri alındığında kendini daha açık olarak ortaya koyuyor. Birisinin dokuz, yani tek haneli, diğerininkiye iki haneli, bence bu her şeyi açıklıyor. Konuya semantik yaklaştığımızda KDE, bir içindelik anlamı taşıyor, neredesin sorusuna verilen EVDE ve KDE arasındaki benzerliği herkes kabul edecektir. GNOME'a bakarsak: G NO ME (G BANA UYMAZ), yani iyi güzel ama bana gitmiyor, yakışmıyor alt metniyle karşılaşıyoruz.

Sizce Pardus'un kullanıcılar tarafından en fazla desteğini bekleyen kısmı hangisi?

Tüm kısımları. İngilizce mi biliyorsunuz? Türkçe desteği olmayan bir paketi gözünüze kestirin ve çevirin birkaç hafta sonunuzdan birkaç saat ayırarak. Sevdiğiniz uygulamanın bir belgesi mi yok, Özgürlükçin'deki paketler bölümü, günlüğünüz ya da herhangi başka bir yerde o uygulamayı anlatın. Geliştiricilerin halini hatırlını sadece bir sorunla karşılaştığınızda sormayın, başınıza iyi şeyler geldiğinde günlüğünüzden, anlık durum bildirme sayfanız veya e-posta üzerinden bir şekilde teşekkür edin. Yapabiliyorsanız geliştirici olmaktan çekinmeyin.

Karşılaştığınız tüm hataları nasıl tekrar edilebileceğini anlatır şekilde bildirin, yeni özellik ve paket isteklerinde bulunun, bu isteklerinizin gerçekleşmesinin neden harika olacağını detaylıca anlatın. Geliştiricilere karşı anlayışlı olun, onların da size karşı anlayışlı olması için var olan araçları doğru şekilde kullanın. Pardus kullanın, Pardus'u kullanabileceğini düşündüğünüz kişilere Pardus'u önerin. Pardus için şiir yazın, şarkı besteleyin. İçindeki bilgisayarlarda Pardus'un görünebileceği filmler çekin. Cadılar bayramında Pardus kostümü giyinin. Pardus ile ilgili grafitiler yapın. Aklınıza Pardus ile ilgili fikirler, düşünceler ve eleştiriler varsa bunları paylaşın.

Alakasız bir yer ve zamanda "Aramızda Pardus kullanmayan var mı?" diye bağırın yüksek sesle. Bir kafede sevgilinizi Pardus kullanmıyor diye terk ediyormuş numarası yapın, diğer insanların duyabileceği şekilde. Haftada bir kopyaladığınız bir Pardus kurulum CD'sini insanların görebileceği yerlere onların ilgisini çekecek şekilde bırakın. Pardus'u tanıtır.

Topluluk ile geliştiriciler arasında daha iyi iletişim için neler yapılmasını istersiniz?

İlk önce, geliştiriciler de topluluğun bir parçasıdır. Topluluk ve geliştiriciler demek, baştan böyle bir ayrımı koymak bana açıkçası pek doğru gelmiyor. Sanırım soruyu "kullanıcılar ve geliştiriciler" olarak ele almak daha doğru olacaktır. Aslında geliştiriciler aynı zamanda birer kullanıcı da olduğundan, bu bile tam ifade etmiyor.

Geliştiricilerin, kullanıcıların bulunduğu sanal ve fiziki ortamlara daha fazla katılım gösterebilmelerini, karşılarında kimi zaman bir kaç saatlik kullanıcılar dahi olabileceğini unutmamalarını, yaptıkları harika şeyleri SVN'i veya geliştirici listesini takip edemeyecek kişilerin de anlayabilmesi ve takip edebilmesi için günlük yazılarından onları mahrum etmemelerini isterdim. Kullanıcıların da daha iyi bir iletişim için yapabilecekleri var: Var olan araçları, doğru sırada, doğru şekilde kullanın, kibarlığın size bir zararı olmaz, eğer bir sorunuz varsa çözümü için sabırlı olmanız gerekebilir.

Topluluk yöneticiliği yaptığınız dönemde, şehir şehir dolaşıp okullarda sunumlar yaptınız. Sahnede olmak size neler hissettiriyor? Kızların ilgisi nasıl?:)

Sahne insanı değilim ya da öyle sanıyorum ama sahnede olmak beni heyecandırıyor ve zevk veriyor. Özellikle sunum yaparken yanımda deneyimli kişiler de olduğundan kendimi her zaman rahat hissettim. Bir salon dolusu meraklı insana Pardus'u anlatmak, onları belki de özgür yazılımla tanıştıran kişi olmak, onlardan gelen ve bir zamanlar sizin de sormuş olduğunuz sorulara cevap vermek, tüm salonu gülümsetebilecek bir espri yapmak güzel şeyler. Kızlar? Bazı kızların özgür yazılıma ilgisi gerçekten çok güzel.

Özgürlüğü için’de görev almak isteyen arkadaşlara neler önerirsiniz ve topluluğa katılan yeni arkadaşlardan beklentileriniz neler?

Öneri yapma konusunda pek iyi değilim. Özgürlüğü için’de görev almak istediğiniz bölümü takip edin, hem kullanıcıların hem de geliştiricilerin bu alanda neler yaptığını bakın bir süre. Bu bölümü siz de kullanmaya başlayın, o bölümle ilgili çalışmalar yapın, varolan çalışmalara yardım edin. O bölümü inceleyin, o bölüm hakkında düşünün, başka yerlerdeki benzer yapılarla karşılaştırın. Bölümdeki eksiklikleri, yanlışları, hataları ve iyileştirilebilecek noktaları bildirin. Siz olsaydınız o bölümü nasıl bir yer yapardınız bunu gösterin. Kendinizi o bölümün bir parçası olarak hissedin, gerisi kendiliğinden gelecektir. Topluluğa yeni katılan kişilerden beklentim yok, topluluğa katılan her bir kişinin topluluktan beklentilerini merak ediyorum.

Özgürlüğü için’in topluluk süreçlerinde nelerin eksik ya da daha da iyileştirilmesi gerektiğini düşünüyorsunuz?

Topluluk süreçlerinin çoğu aşamasının içinde bulundum. Eksiklerimiz ya da iyileştirebileceğimiz çok şey vardı, var ve var olmaya devam edecek. Yaşayan her yapıda bu durum böyledir. Bunların bir kısmını biliyoruz ve planlarımız dâhilinde yapacağımız değişikliklerle çözüme kavuşturmaya çalışacağız. Bir kısım eksikliğimizin farkında değiliz, bunlar topluluk için en tehlikelileri. Bunların detaylıca yüz yüze yapılacak fiziki ya da forum, liste veya IRC üzerinden yapılacak sanal toplantılarda konuşulması gerekiyor.

Topluluğun daha dağınık/dağıtık olarak iş yapabilmesini isterim. Ajans Pardus için yapılan kayıtların ham hallerini İzmir’deki bir topluluk üyemizin düzenleyebilmesini, kontrollerinin İstanbul’dan başka bir üye yapılmasını, bölümün haberini Ankara’daki bir üyemizin yazabilmesini isterim. Düzenlenmiş kayıt yerine konduktan, haber panele eklendikten sonra da bu içeriğin yayına alınmasından sorumlu ilgili kişilerden yeteri kadarından tamam alırsa yayınlanması daha bir topluluk işi olacaktır. Bu elbette ilk başta daha zor olacaktır, bu işleri yapmak için gönüllü kişileri bulmak yoksa bu işler için gönüllü olabilecek kişileri eğitmek. Bu sürecin tüm aşamalarını belgelemek, olabilecek tüm durumlar için akış diyagramları yapmak, kuralları ortaya koymak. İnternet üzerindeki iletişim/veri alışverişi için altyapı. Bu aklıma gelen ilk fikrin bir taslağı sadece, Söylediğim gibi bu üzerinde konuşulması ve düşünülmesi gereken önemli bir konu, herkesin aktif olarak fikrini paylaşabileceği bir ortam üzerinde konuşulmalı.

Özgürlüğü'nün'de ilk olarak Beyin Yöneticisi olarak görev yaptınız. Bu süreçte nasıl bir yol izlediniz?

İlk olarak beyin yöneticiliğiyle başladığım tam olarak doğru sayılmaz. Pardus kullanmaya başlamanımla birlikte Özgürlüğü'nün'i dışarıdan izlemeye başladım. "Aaa güzelmış bu" diyerek bir kullanıcı/üye olarak topluluğa katıldım.

Forum üzerinden yaşadığım sorunlara çözüm ararken zamanla başkalarının karşılaştığı ve çözümünü bildiğim sorunlarda onlara yardımcı olmaya çalıştım, kendimi bu aşamadayken bir katkıcı olarak niteleyebilirim sanırım. Daha sonra forum yöneticiliği yaptım ve yanlış yere açılmış başlıkların ilgili olduğu bölüme taşınması, başlıkların düzeltilmesi, etiketlenmesi gibi forumla ilgili çalışmalara yardım ettim. Daha sonra e-dergi ve haberler bölümü için yazılar hazırladım ve beyin bölümü konularıyla ilgilenmeye başladım. Tüm bunlar çok iç içe olduğu için tam şundan sonra bu oldu diyemesem de konunun ana hatları böyle.

Beyin ile ilgili çalışmalara başlamadan önce Beyin kurallarını ve Beyin üzerine yapılmış önceki tartışmaları inceledim. Daha sonra Beyin'deki ve hata takip sistemi üzerindeki tüm kayıtları okuyarak:

- Halihazırda var olan ya da çözülen fikirlerde yapılması gereken gerekli işaretlemeleri gerçekleştirdim.
- Durumu değişen fikirler üzerinde gerekli açıklamalarda bulundum.
- Beyin üzerindeki aynı fikirleri birleştirdim, ilgili fikirler üzerindeyse bir bağ oluşturdum.
- Hata Takip Sistemi ve Beyin üzerindeki aynı şeyden bahseden kayıtlar üzerinden birbirlerine bağlantı verdim.
- Beyin yöneticileriyle, Beyin ile ilgili konularda tartışmalar gerçekleştirdik, yeni beyin yöneticilerine yardımcı olmaya çalıştım.
- Girilen fikirler hakkındaki fikir fırtınalarına katıldım ve geliştiricilere iletilmesine karar verdiğimiz fikirleri hata takip sistemine girdim.

Yukarıda hep yaptım, ettiğim cümleler kurdum ama tabii ki bunları tüm beyin yöneticileri ve SaCiT (Sürüm Camia Temsilcisi) ile birlikte yaptık. Biz çalışırken kullanıcılar ve geliştiriciler de boş durmadı ve süreç içindeki kendi görevlerini gerçekleştirdi.

Pardus'a bir şekilde katkımın olduğu bir özelliğin eklenmesi beni mutlu ediyor.

Beyin'deki bazı fikirler, güzel olmasına rağmen eksi oylar alıyor. Niçin eksi oylar alıyor fikirler sizce?

Bu soru için teşekkürler (gülüyor). Bunu aslında güzel fikirlere eksi oy verme eylemini gerçekleştirenlere sorulması gerekir ama benim de konuyla ilgili söylemek istediğim bir şeyler var. Güzellik ve işe yararlılık kişiden kişiye değişebilecek niteliklerden, bir kişinin sevip istediği bir özelliği başka birinin sevmemesi ve gerçekleşmemesini istemesi kadar doğal bir davranış yok. Beyin'de bazen

halihazırda var olan özelliklere yönelik fikirler giriliyor ve bir bakıyorsunuz fikir kısa bir sürede 20-30 kişiden eksi oy almış. Bu eksi oyların var olan özelliğin sevilmemesi, kaldırılmasının ya da değiştirilmesinin istenmesinden kaynaklanmadığını sorduğum sorular sonucunda öğrendim. Bu eksi oylar sadece "bu özellik zaten vardı. Neden fikir açtın ki bununla ilgili?" diyor ve bence çok da anlamlı değil.

Bazı fikirlerse zamanın çok ilerisinde olabiliyor ya da oy veren kullanıcılar fikre çok dar bir zaman anlayışıyla yaklaşabiliyorlar. Pencereler Farklı Geometrik Şekillerde Açılabilirsin'de ben bunu gördüm. Neden böyle bir özelliğin istendiği konuşulmadan, mevcut dikdörtgen yapısının kullanıcılar için en iyi kullanışlılığı sunduğu söylenmiş, eksiler verilmiş, günümüz görüntüleme sistemlerinin sınırlamaları dolayısıyla bağımsız geometriye sahip pencerelerin performans vermeyeceği öne sürülmüş. Hepsi doğrudur ya da çoğu doğrudur, belki de hepsi uydurmadır ama çok ileri için faydalı olabilecek güzel bir fikir fırtınasını başlamadan bitirmiştir benim gözümde.

Ben bir fikir için eksi oy vermeden önce bahsettiği her konuyu anlamaya çalışıyorum ve dünyayı daha iyi bir yer haline getirmeyeceğine inanırsam oyumu bu yönde kullanıyorum. Tüm Beyin kullanıcılarından ve yöneticilerinden simültane eksi oy vermeden ve fikir üzerine karar vermeden önce biraz konuşmaya ve fikir üzerinde düşünmeye davet ediyorum.

Beyin'de eksik gördüğünüz özellikler var mı?

Bildiğiniz üzere Beyin kısa bir süre önce ikinci sürümüne erişti, şu an beta aşamasında ve tüm beta uygulamalarda olduğu gibi yapılacak iş ve eklenecek özellikler çok. Beyin2'nin tasarlanma çalışmaları öncesinde yapılan fikir fırtınaları için Pardus Wiki'de Yeni Beyin arayüzü isimli bir madde oluşturup o anki Beyin ile Ubuntu Brainstorm'un karşılaştırmasını yapıp, yeni sürümde eklememiz gereken yenilik ve özellikleri sıralamıştım. Bunlardan bir kısmını gerçekleştirdik, bir kısmıysa henüz zaman ayıramadığımız için gerçekleştiremedik. Kısaca burada da bahsetmek gerekirse:

- Özgürlüğün'e üye olan herkes otomatik olarak Beyin kullanıcısı da olmamalı, bir onay kutucuğunu işaretlemek gibi basit de olsa ek bir adım gerçekleştirilmeli.
- Yeni fikir ekleme düğmesi dikkat çeker ve davetkar olmalı. Beyin bölümünün yalnızca Beyin arayüzü üzerinde kullanılmasını ve ek işi önlemek için bu bölümün

forum sayfasından yeni başlık açılma özelliği kapatılmalı.

- Her yeni fikir girişinde kullanıcılara doğru şekilde fikir girebilmeleri için yapabilecekleri, hata bildirimi ve paket isteği yapmak istiyorlarsa izleyecekleri yolları gösteren belgelere bağlantılar içeren bir ilk ekran göstermeliyiz.

Yukarıdakiler temel kullanımla ilgili yapılabilecekler. Bunlardan daha önemli olarak kendimize Beyin'i neden geliştiriyoruz ve neden kendimiz geliştiriyoruz diye de sormalıyız. Kısa bir Google aramasıyla çevrim içi olarak fikir fırtınaları gerçekleştirilebilecek ya da benzer özellikleri sağlaması için değiştirilebilecek özgür ve ücretli uygulamalar bulunabiliyor:

- [IdeaTorrent](#)
- [UserVoice](#)
- [VTSurvey](#)
- [LimeSurvey](#)
- [UserEcho](#)
- [Idea Informer](#)
- [Get Satisfaction](#)
- [VoxPopuli](#)
- [Zoho Discussions](#)
- [BetaEasy](#)

Beyin'i sadece kendimiz kullanmak için geliştirmek lüks olacak, eğer diğer araçlar gerçekten bizim işimizi görecektir özellikler sunmuyorsa elbette Beyin'i geliştirmeliyiz ama bunu yaparken Beyin'i Google'de herhangi bir kişinin herhangi bir dilde çevrim içi fikir fırtınası uygulaması benzeri bir arama sonucuyla bulabileceği ve kolayca katkı sağlayabileceği şekilde sunmamız da gerekir. Proje için bir ana sayfa, temel bir belgelendirme, vb. gerisi ihtiyaç oldukça kendiliğinden gelecektir.

Tüm bunlardan ayrı olarak, Beyin'in kullanıcıların fikirlerini girdikten sonraki işleme sürecinde iyileştirmeler yapılabilir. Beyin yöneticilerinin aralarındaki iletişimi güçlendirecek araçlar, fikirler üzerinde değişiklik yapılabilmesi için tek bir beyin yöneticisinin karar vermesi yerine otomatik bir oy çokluğu yapısı. Geliştiricilerin fikirler üzerinde tüm konuşulacaklar konuşulduktan sonra Bugzilla üzerinden bilgilendirmeleri yerine sürece fikir olgunlaşmaya başladığı sırada Beyin üzerinden dahil olmasını kolaylaştıracak bir sistem. Aklıma şu an gelenler bunlar.

Tüm sorular ve röportaj için teşekkür ederim.

Pardus Kullanıcıları İçin Yararlı Adresler

Pardus'u bilgisayarınıza nasıl kurabilirsiniz?

Pardus topluluğu neler yapıyor?

Dergimizin tüm sayılarını nereden bulabilirim?

Ajans Pardus'u dinleyelim!

Nerede bu Pardus kullanıcıları?

Pardus geliştiricileri neleri tartışıyor?

Pardus kullanıcıları neleri tartışıyor?

OpenOffice.org Türkiye

Bir hata buldum, bunu nereye raporlamalıyım?

Pardus ile ilgili teknik bilgiler için nereye bakmalısınız?

Şehrimde Pardus CD Gönüllüsü var mı?

Bana Pardus 2009 Kurulum CD'si gönderir misiniz?

Pardus kullanıcıları www.linux.com'da ne yapıyor?

Windows'tan Pardus'a nasıl geçebilirim?

Pardus kullanıcılarının gezegeninde neler oluyor?

Pardus ile ilgili Sıkça Sorulan Sorular

